

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กฤษณ์ ทองเลิศ. (2539). สื่อมวลชนการเมืองและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ท้องถิ่น.
- กฤษดา เกิดดี. (2548). การเซ็นเซอร์. กรุงเทพฯ: จรัลสนิทวงศ์การพิมพ์.
- กิตติ กันภัย. (2543). การรณรงค์. ใน กาญจนา แก้วเทพ . มองสื่อใหม่ มองสังคมใหม่. กรุงเทพฯ: เอดิสันเพรส โปรดักส์.
- โกมาร จิ่งเสถียรทรัพย์. (2544). ประชาสังคมกับสุขภาพ. นนทบุรี: สำนักนโยบายและแผนสาธารณสุข.
- จามะรี เชียงทอง. (2543). วิวัฒนาการของประชาสังคมในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.
- จิตติญาดา เกรียงมณี. (2548). ความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมและการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จินดารัตน์ บวรวิหาร. (2548). ความรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ต การประเมินความเสี่ยงและพฤติกรรมป้องกันตัวของนักเรียนชั้นมัธยมปลายในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จินตนา วานิชประภา. (2545). แนวโน้มมาตรการการตรวจสอบเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมทางเว็บไซต์ในมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย. รายงานโครงการเฉพาะบุคคล วารสารศาสตรมหาบัณฑิต. ภาควิชาการสื่อสารภาครัฐและเอกชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชูชัย ศุภวงศ์ และยุวดี คาคการณ์ไกล,บรรณาธิการ. (2540). ประชาสังคม: ทรรศนะนักคิดในสังคมไทย. กรุงเทพฯ: มติชน.
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. (2540). ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่/ขบวนการเคลื่อนไหวประชาสังคมในต่างประเทศ: บทสำรวจพัฒนาการสถานการณ์และนัยยะเชิงความคิด/ทฤษฎีต่อการพัฒนาประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยและผลิตตำรามหาวิทยาลัยเกริก.
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. (2545). New Social Movements: ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่. กรุงเทพฯ: วิชาษา.
- ซี.เจ.อิงกิ. (2550). ทูบยู 'YouTube'. [ออนไลน์] www.bangkokbiznews.com [3 พฤษภาคม 2550]
- ธีรยุทธ บุญมี. (2547). ประชาสังคม. กรุงเทพฯ: สายธาร.
- นวรรตน์ คุปตานนท์. (2541). การพัฒนาอารยธรรมเครือข่ายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. ภาควิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- บัณฑิต จำรูญวงศ์สกุล. (2550). การกำกับดูแลและแทรกแซงเว็บบอร์ดทางการเมืองหลังเหตุการณ์รัฐประหาร 19 กันยายน 2549. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต. ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปวีณา อินวระชา. (2544). บทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชนในการผลักดันการปฏิรูปการเมือง. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีศึกษาศาสตร์บัณฑิต. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พฤทธิสถาน ชุมพล, ม.ร.ว. (2546). ความหมายขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม. ใน เอก ตั้งทรัพย์วัฒนา และสิริพรรณ นกสวน. คำและความคิดในรัฐศาสตร์ร่วมสมัย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พฤทธิสถาน ชุมพล, ม.ร.ว. (2550). Interest groups กลุ่มผลประโยชน์. ใน เอก ตั้งทรัพย์วัฒนา และสิริพรรณ นกสวน. คำและความคิดในรัฐศาสตร์ร่วมสมัย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิฑูมา พันธุ์ทวี ศรีดา ตันทะอธิพานิช และสุจินดา สุขุม. (2544). ทำอย่างไรได้บ้างกับปัญหา...ภาพลามกและการล่อลวงบนอินเทอร์เน็ต. กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ.
- พิมลพรรณ ไชยนันท์. (2548). บทบาทของเสิร์ชเอนจินที่มีบริการสืบค้นด้วยภาษาไทยในการคัดเลือกเนื้อหา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต. ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิรงรอง รามสูต รัตนันท์ และนิธิมา คณานินันท์. (2547). การกำกับดูแลเนื้อหาอินเทอร์เน็ต. รายงานการวิจัยในโครงการปฏิรูประบบสื่อ สำนักงานกองทุนการวิจัย.
- พิรงรอง รามสูต รัตนันท์. (2550). ทฤษฎี 'YouTube'. [ออนไลน์] www.bangkokbiznews.com [3 พฤษภาคม 2550]
- มนทกานต์ ตปนียางกูร. (2545). พัฒนาการของสื่อประชาสัมพันธ์ไทยบนอินเทอร์เน็ต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต. ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เลอสรร ธนสุกาญจน์. (2541). กฎหมายสำหรับบริการอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติธรรม.
- ศรีดา ตันทะอธิพานิช. (2544). ห้องอินเทอร์เน็ตปลอดภัยและได้ประโยชน์: ข้อคิดสำหรับผู้ปกครองและเยาวชน. กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ.
- ศุภชัย ยาวะประภาส. (2548). นโยบายสาธารณะ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภวัลย์ พลายน้อย และคณะ. (2545). การตอบสนองต่อภาวะวิกฤตเศรษฐกิจของภาคประชาสังคมไทย. กรุงเทพฯ: วศินการพิมพ์.

- สมคิด เลิศไพฑูรย์. (2542). ขบวนการประชาสังคม: นัยยะเชิงกฎหมายและนโยบาย ใน อนาคต พวงสำลี และกฤติยา อาชานิจกุล. ขบวนการประชาสังคมไทย: ความเคลื่อนไหวภาคพลเมือง. กรุงเทพฯ: โครงการวิจัยและพัฒนาประชาสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เสรี พงศ์พิศ. (2547). ร้อยคำที่ควรรู้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พลังปัญญา.
- อนุก เหล่าธรรมทัศน์. (2542). "ส่วนรวมที่มีใช้รัฐ: ความหมายของประชาสังคม". ใน อนาคต พวงสำลี และ กฤติยา อาชานิจกุล. ขบวนการประชาสังคมไทย: ความเคลื่อนไหวภาคพลเมือง. กรุงเทพฯ: โครงการวิจัยและพัฒนาประชาสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อริศรา ธัญญาวิณิชกุล. (2548). การใช้สื่อใหม่ในการตอบสนองความต้องการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นในยุค สังคมสารสนเทศ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต. ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Aftab, P. (2000). The Parent's Guide to Protecting Your Children in Cyberspace. NewYork: McGraw-Hill.
- McQuail, D. (2000). McQuail's mass communication theory. 4th ed. London: Sage.
- Pew Internet and American Life Project. (2006). Parent and Teenager Internet Use. [online]. Available from: www.pewinternet.org/pdfs/PIP_Teen_Parents_data_memo_Oct2007 [19 August 2007]
- Livingstone, S. User empowerment and media competence: combining protection and education. [online]. Available from: <http://www.lse.ac.uk/depts/media/people/slivingstone/index.html> [24 January 2008]
- The Department of Justice, Equality and Law Reform. (n.d.). Illegal and harmful use of the internet – first report of working group. [online]. Available from: ec.europa.eu/avpolicy/docs/reg/minors/useinternet1streport-ie.pdf [15 October 2007]
- The Morning Call. (2002). CyberAngels earn wings for keeping Internet safe. [online]. Available from: <http://www.guardianangels.org/pdf/45.pdf> [1 October 2007]
- Weckret, J. (2000). What is new or unique about internet activities? In Langford, D. Internet Ethics. Houndmills: Macmillan Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตารางแสดงกิจกรรมการให้ความรู้เรื่องอินเทอร์เน็ตที่ผ่านมาของมูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย

ลำดับที่	วัน เดือน ปี	กิจกรรม	สถานที่	จำนวนผู้เข้าร่วม
1	11 พ.ย.48	อบรมเครือข่ายผู้ปกครองออนไลน์ ภาคเหนือ	โรงเรียนดาราวิทยาลัย จ.เชียงใหม่	80 คน
2	26 พ.ย.48	อบรมเครือข่ายผู้ปกครองออนไลน์ ภาคตะวันออก	โรงเรียนอัสสัมชัญระยอง จ.ระยอง	110 คน
3	17-18 ธ.ค. 48	อบรมเครือข่ายผู้ปกครองออนไลน์ ภาคตะวันตก	มหาวิทยาลัยราชภัฏ กาญจนบุรี จ.กาญจนบุรี	120 คน
4	4-5 ก.พ. 49	อบรมเครือข่ายผู้ปกครองออนไลน์ ภาคตะวันออกเจียงเหนือ	ห้องฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา จ.นครราชสีมา	125 คน
5	5-7 พ.ค.49	ค่ายครอบครัวร่วมเรียนอินเทอร์เน็ต ตะลุยเมืองวิทยาศาสตร์	อุทยานวิทยาศาสตร์ห้ากอก จ.ประจวบคีรีขันธ์	60 คน
6	25 มิ.ย.49	การอบรมเครือข่ายผู้ปกครอง ออนไลน์ภาคกลาง	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน กรุงเทพมหานคร	50 คน
7	27 ส.ค.49	อบรมเชิงปฏิบัติการชุดเครื่องมือ ป้องกันภัยออนไลน์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน กรุงเทพมหานคร	126 คน
8	3 ก.ย.49	อบรมเชิงปฏิบัติการชุดเครื่องมือ ป้องกันภัยออนไลน์	โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) กรุงเทพมหานคร	420 คน
9	1 ต.ค. 49	อบรมเชิงปฏิบัติการชุดเครื่องมือ ป้องกันภัยออนไลน์	โรงเรียนด่านเกวียนวิทยา จ.นครราชสีมา	120 คน
10	25 พ.ย. 49	อบรมเชิงปฏิบัติการชุดเครื่องมือ ป้องกันภัยออนไลน์	โรงเรียนดาราวิทยาลัย จ.เชียงใหม่	153 คน

ลำดับที่	วัน เดือน ปี	กิจกรรม	สถานที่	จำนวนผู้เข้าร่วม
11	20 ม.ค.50	อบรมเชิงปฏิบัติการชุดเครื่องมือป้องกันภัยออนไลน์	โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง กรุงเทพมหานคร	80 คน
12	10 ก.พ.50	อบรมเชิงปฏิบัติการอินเทอร์เน็ตเบื้องต้น	TK Park	20 คน
13	11 ก.พ. 50	อบรมเชิงปฏิบัติการชุดเครื่องมือป้องกันภัยออนไลน์	TK Park	20 คน
14	18 ก.พ. 50	การทำเว็บเพจเพื่อการเรียนการสอน	โรงเรียนพิชญศึกษา จ.นนทบุรี	40 คน
15	21-25 มี.ค. 50	ค่ายเยาวชนปายรักษ์ไอทีและสิ่งแวดล้อม	อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน	83 คน
16	9 มิ.ย.50	อบรมหลักสูตรเสริมทักษะการใช้อินเทอร์เน็ตสร้างสรรค์และปลอดภัย	โรงเรียนสวนหม่อน จ.นครราชสีมา	56 คน
17	23-24 มิ.ย. 50	อบรมการใช้อินเทอร์เน็ตกับกระบวนการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา จ. นครราชสีมา	72 คน
18	23-24 มิ.ย. 50	อบรมคอมพิวเตอร์ง่ายนิดเดียว	วิลลาติปาย จ.แม่ฮ่องสอน	69 คน
19	14 ก.ค. 50	อบรมหลักสูตรเสริมทักษะอินเทอร์เน็ตสร้างสรรค์และปลอดภัย	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน กรุงเทพมหานคร	43 คน
20	25 ส.ค. 50	อบรมหลักสูตรเสริมทักษะอินเทอร์เน็ตสร้างสรรค์และปลอดภัย	โรงเรียนท่าม่วงราษฎร์บำรุง จ.กาญจนบุรี	51 คน
21	9 ก.ย. 50	อบรมหลักสูตรเสริมทักษะอินเทอร์เน็ตสร้างสรรค์และปลอดภัย	โรงเรียนอัสสัมชัญระยอง จ. ระยอง	89 คน
22	1 ธ.ค. 50	อบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรอินเทอร์เน็ตเบื้องต้น	โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด	67 คน
23	1 ธ.ค. 50	อบรมหลักสูตรเสริมทักษะอินเทอร์เน็ตสร้างสรรค์และปลอดภัย	โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด	26 คน

ลำดับที่	วัน เดือน ปี	กิจกรรม	สถานที่	จำนวนผู้เข้าร่วม
24	1 ธ.ค. 50	อบรมหลักสูตรอินเทอร์เน็ตและการทำ E-book	โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด	40 คน
25	29-30 มี.ค.51	อบรมหลักสูตรอินเทอร์เน็ตและการทำ E-book	โรงเรียนเมืองกระบี่ จ.กระบี่	275 คน
26	23-24 ส.ค. 51	อบรมหลักสูตรการสร้างสื่อการสอน E-learning รุ่นที่ 1	โรงเรียนสวนหม่อน จ.นครราชสีมา	30 คน
27	6-7 ก.ย. 51	อบรมหลักสูตรการสร้างสื่อการสอน E-learning รุ่นที่ 2	โรงเรียนพิชญศึกษา จ.นนทบุรี	30 คน
28	20-21 ก.ย. 51	อบรมหลักสูตรการสร้างสื่อการสอน E-learning รุ่นที่ 3	โรงเรียนสตรีทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	150 คน
29	4-5 ต.ค. 51	อบรมหลักสูตรการสร้างสื่อการสอน E-learning รุ่นที่ 4	โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง กรุงเทพมหานคร	60 คน
30	11-12 ต.ค. 51	กิจกรรมค่ายครอบครัวรักไอทีรักษ์สิ่งแวดล้อม	เมืองโบราณ จ.สมุทรปราการ	46 คน
31	18-19 ต.ค. 51	อบรมหลักสูตรการสร้างสื่อการสอน E-learning รุ่นที่ 5	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน กรุงเทพมหานคร	120 คน
32	22-23 พ.ย. 51	อบรมหลักสูตรการสร้างสื่อการสอน E-learning รุ่นที่ 6	ร.ร. สารภีวิทยาคม จ.เชียงใหม่	120 คน

ภาคผนวก ข

ตารางแสดงรายชื่อโรงเรียนต้นแบบอินเทอร์เน็ตปลอดภัยของมูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย

รายชื่อโรงเรียน	จังหวัด
ภาคกลาง	
1. โรงเรียนวัดสุวรรณาราม	กรุงเทพมหานคร
2. โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง	กรุงเทพมหานคร
3. โรงเรียนหอวัง	กรุงเทพมหานคร
4. โรงเรียนโสมภาพพัฒนา	กรุงเทพมหานคร
5. โรงเรียนศรีลาจารย์พัฒนา	กรุงเทพมหานคร
6. โรงเรียนอนุบาลพิบูลเวศน์	กรุงเทพมหานคร
7. โรงเรียนวัดบางบัว	กรุงเทพมหานคร
8. โรงเรียนวัดคูสิดาราม	กรุงเทพมหานคร
9. โรงเรียนวัดเลียบราษฎร์บำรุง	กรุงเทพมหานคร
10. โรงเรียนกันตะบุตร	กรุงเทพมหานคร
11. โรงเรียนเสนานิคม	กรุงเทพมหานคร
12. โรงเรียนบางโพงมาโฮวาส	กรุงเทพมหานคร
13. โรงเรียนบดินทร์เดชา (สิงห์ สิงหเสนี 2)	กรุงเทพมหานคร
14. โรงเรียนเซ็นฟรังซิสเซเวียร์	กรุงเทพมหานคร
15. โรงเรียนปากน้ำพิบูลสงคราม	นนทบุรี
16. โรงเรียนวัดสำโรง (นิรัญราณราษฎร์ภัททิวิทยา)	นนทบุรี
17. โรงเรียนมัธยมวัดเพลง	นนทบุรี
18. โรงเรียนพิชญศึกษา	นนทบุรี
19. โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย	ปทุมธานี
20. โรงเรียนวัดศรีสโมสร	ปทุมธานี
21. โรงเรียนวัดสุขบุญพิริการาม	ปทุมธานี
22. โรงเรียนวัดศรีคัคณางค์	ปทุมธานี
23. โรงเรียนวัดชัยมงคลาราม	ปทุมธานี
24. โรงเรียนโสภณาราม	ปทุมธานี
25. โรงเรียนวัดไปรษณ	ปทุมธานี

รายชื่อโรงเรียน	จังหวัด
<u>ภาคเหนือ</u> 1. โรงเรียนดาราวิทยาลัย 2. โรงเรียนชุมชนวัดช่อแล 3. โรงเรียนวัดห้วยทราย 4. โรงเรียนรังสีวิทยา 5. โรงเรียนอนุบาลปาย 6. โรงเรียนปายวิทยาคาร	เชียงใหม่ เชียงใหม่ เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน แม่ฮ่องสอน แม่ฮ่องสอน
<u>ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</u> 1. โรงเรียนอัสสัมชัญระยอง	ระยอง
<u>ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</u> 1. โรงเรียนสวนหม่อน 2. โรงเรียนदानเกวียนวิทยา 3. โรงเรียนบ้านอ่างทอง 4. โรงเรียนอนุบาลท่าช้างเฉลิมพระเกียรติ 5. โรงเรียนสตรีร้อยเอ็ด	นครราชสีมา นครราชสีมา นครราชสีมา นครราชสีมา ร้อยเอ็ด
<u>ภาคตะวันตก</u> 1. โรงเรียนท่าม่วงราษฎร์บำรุง 2. โรงเรียนบริหารธุรกิจกาญจนบุรี	กาญจนบุรี กาญจนบุรี
<u>ภาคใต้</u> 1. โรงเรียนกระบี่ 2. โรงเรียนสตรีทุ่งสง	กระบี่ นครศรีธรรมราช

ภาคผนวก ค

เครือข่ายครอบครัวเฝ้าระวังและสร้างสรรค์สื่อ

11 ตุลาคม 2550

เรื่อง แจ้งเหตุกรณีเว็บไซต์ลามกอนาจาร

เรียน นายสุรพันธ์ วงศ์วิทยากำจร เลขาธิการคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1.รายชื่อเว็บไซต์ลามกอนาจาร

ด้วยเครือข่ายครอบครัวเฝ้าระวังและสร้างสรรค์สื่อ มูลนิธิเครือข่ายครอบครัว ได้รับการร้องเรียนจากกลุ่มเครือข่ายครอบครัวในประเด็นสื่อเว็บไซต์ลามกอนาจารในปัจจุบัน พบว่านอกจากสื่อลามกอนาจารทั่วไปแล้ว ยังมีเว็บไซต์เผยแพร่ภาพลามกอนาจารที่มีการลบหลู่พระพุทธรูปศาสนา เว็บไซต์ขายสื่อลามกอนาจารทั้งผู้ใหญ่และเด็ก เว็บไซต์นำเสนอเนื้อหาการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัว เพศสัมพันธ์แบบวีดิทัศน์ เช่น การข่มขืน เพศสัมพันธ์แบบหมู่ การแลกเปลี่ยนคู่นอน เผยแพร่อย่างกว้างขวางและเด็กเข้าถึงได้โดยง่าย ทางเครือข่ายครอบครัวเฝ้าระวังและสร้างสรรค์สื่อถือว่าสื่อลักษณะนี้เป็นสื่อที่ก่อปัญหาร้ายแรงต่อสภาพสังคมไทยและเป็นต้นเหตุของความเสื่อมโทรมทางสังคมและวัฒนธรรมไทยอย่างยิ่ง

ด้วยเหตุนี้ เครือข่ายครอบครัวเฝ้าระวังและสร้างสรรค์สื่อ จึงได้รวบรวมรายชื่อเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาลามกอนาจาร รุนแรง ในลักษณะดังกล่าวที่มีผู้ร้องเรียนเข้ามา ซึ่งประกอบด้วยเว็บไซต์ที่เผยแพร่และจำหน่ายสื่อลามก แสดงการร่วมเพศกับเด็กอายุ 5 - 6 ปี การมีเพศสัมพันธ์กันระหว่างแม่กับลูก การร่วมเพศหมู่แบบชาย 7 หญิง 1 การข่มขืน การร่วมเพศกับสัตว์ ซึ่งเด็กและเยาวชนสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย

ทางเครือข่ายครอบครัวเฝ้าระวังและสร้างสรรค์สื่อ ได้พิจารณาตรวจสอบในเบื้องต้นพบว่าเป็นความจริงตามที่ได้รับการร้องเรียน โดยเครือข่ายครอบครัวเฝ้าระวังและสร้างสรรค์สื่อเห็นว่าเรื่องดังกล่าวเป็นปัญหาที่สำคัญต้องเร่งดำเนินการแก้ไข เครือข่ายครอบครัวเฝ้าระวังและสร้างสรรค์สื่อจึงแจ้งข้อร้องเรียนมายังท่าน เร่งดำเนินการแก้ไขและป้องกันปัญหาดังกล่าวนี้ อันจะเป็นการสร้างกระบวนการคุ้มครองทางสังคมอีกแนวทางหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการจัดการเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมและเป็นภัยต่อสังคมโดยเร่งด่วน จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

เครือข่ายครอบครัวเฝ้าระวังและสร้างสรรค์สื่อ

ภาคผนวก ข

ที่ 0001(ตป)/ 772

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
กรุงเทพมหานคร 10330

8 พฤศจิกายน 2550

เรื่อง แจ้งความคืบหน้าผลการสืบสวนทางอิเล็กทรอนิกส์ของเว็บไซต์ไม่เหมาะสม

เรียน คุณ อรรถวิฑูร พานิชพิงรัต

ตามที่ท่าน พร้อมแกนนำครอบครัวอาสา มูลนิธิเครือข่ายครอบครัว เดินทางมาเป็นหนังสือ เพื่อขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตรวจสอบเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม เพื่อทำการสืบสวนสอบสวน ดำเนินคดีกับผู้เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่เว็บไซต์ดังกล่าว นั้น ความคืบหน้าของผลการผลการดำเนินการตรวจสอบเว็บไซต์ดังกล่าว มีดังนี้

1. ตรวจสอบเนื้อหาทั้งหมดของเว็บไซต์จำนวน 12 เว็บไซต์ พบว่าส่วนหนึ่งเป็นเว็บไซต์จำหน่ายวีซีดีลามกทั้ง ไทยและต่างประเทศ และส่วนหนึ่งเป็นเว็บไซต์ที่มีการเล่าประสบการณ์การมีเช็กส์หรือการมีเพศสัมพันธ์กับคนในครอบครัว, เด็ก, สัตว์ การแลกเปลี่ยนคู่นอน หรือ การข่มขืน
2. ตรวจสอบที่ตั้งของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (เซิร์ฟเวอร์) ของเว็บไซต์ว่าตั้งอยู่ที่ใด ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่าบางเว็บไซต์เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายตั้งอยู่ในประเทศไทย จึงได้ประสานผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) เพื่อขอข้อมูลเจ้าของเว็บไซต์ต่อไป
3. รวบรวมรายละเอียดของการตั้งชื่อวีซีดีทางเว็บไซต์ เช่น หมายเลขบัญชีธนาคาร หมายเลขโทรศัพท์ อีเมลแอดเดรส เพื่อเป็นแนวทางในการสืบสวนหาข้อมูล
4. ขณะนี้อยู่ระหว่างรอผลการตรวจสอบตามข้อ 2 และ 3 เพื่อรวบรวมข้อมูลแจ้งหน่วยปฏิบัติดำเนินการต่อไป
5. ประสานตำรวจสากล ซึ่งมีสาขาอยู่ตั้งอยู่อาคาร 19 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อร่วมมือกันสืบสวนหาตัวผู้เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่เว็บไซต์ ดังกล่าว เพื่อจะได้ประสาน ตำรวจของประเทศซึ่งพบผู้กระทำผิดความคิด ดำเนินคดีกับ

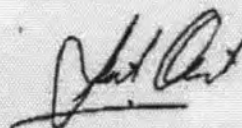
2

ความคืบหน้าของผลการดำเนินการเป็นอย่างไร จะได้เขียนมาแจ้งท่านเพื่อโปรดทราบในโอกาสต่อไป ทั้งนี้ ในวันที่อาทิตย์ที่ 25 พฤศจิกายน 2550 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน จัดงานรณรงค์วันต่อต้านการกระทำความรุนแรงต่อสตรี โดยใช้ชื่อโครงการของกิจกรรมว่า “รณรงค์ให้เด็กผู้หญิงมันคงอิสระปลอดภัยทุกที่ : Safe wherever we are” โดยจัดกิจกรรม ณ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีความประสงค์ขอเชิญท่าน เป็นกรรมการที่ปรึกษาโครงการดังกล่าวในครั้งนี หากท่านยินดีร่วมเป็นกรรมการที่ปรึกษา ในครั้งนี จะได้เรียนสอบถามท่านในโอกาสต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

พันตำรวจโท

(ชุติศักดิ์ อภัยภักดิ์)

สารวัตรประจำสำนักงาน

รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติฝ่ายสืบสวนปราบปราม

ภาคผนวก ง

แถลงการณ์ขอให้ยุติการเผยแพร่คลิปวิดีโอลามก

ปัจจุบันโครงการเฝ้าระวังภัยเทคโนโลยี (IT WATCH) ได้ทำการเฝ้าระวังภัยเรื่องการเผยแพร่คลิปวิดีโอลามกในอินเทอร์เน็ต พบว่ามีการเผยแพร่คลิปวิดีโอในลักษณะแอบถ่าย หลุด ช่มชู้/รุมโทรม เป็นจำนวนมาก และทัศนคติของบุคคลทั่วไปบางกลุ่มเห็นว่าการรับชมสื่อประเภทนี้เป็นเรื่อง ธรรมดาที่สามารถทำได้ มีวัฒนธรรมการแลกเปลี่ยนคลิปวิดีโอลามกกันอย่างแพร่หลายอีกด้วย

ทางโครงการเฝ้าระวังภัยเทคโนโลยีจึงได้ทำการศึกษาและเก็บข้อมูลอย่างละเอียด พบว่า มีเว็บไซต์ที่มีพื้นที่สำหรับการเผยแพร่คลิปวิดีโอลามกในลักษณะดังกล่าว จำนวน 37 เว็บไซต์ สำหรับการเผยแพร่คลิปวิดีโอเหล่านั้นสามารถทำได้หลายกรณี เช่น การส่งต่อทางอีเมล (Forward Mail) , การเผยแพร่ในเว็บไซต์ต่างๆ (ดาวน์โหลด) , การเผยแพร่ในรูปแบบซีดี (จำหน่าย) และ การส่งต่อทางโทรศัพท์มือถือ (Bluetooth) การศึกษาผลกระทบของการเผยแพร่คลิปวิดีโอ พบว่ามีผลกระทบต่างๆ อาทิ เช่น

1. **ผลกระทบต่อชีวิต** เสียชื่อเสียงส่วนตัวตายเพราะคลิปที่มีภาพเหยื่อปรากฏอยู่นั้นถูกเผยแพร่ไปใน วงกว้างอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดความอับอาย ยอมรับสิ่งที่เกิดขึ้นไม่ได้และหาทางออกไม่ได้จึงตัดสินใจคิดสั้น

2. **ผลกระทบต่อวิถีชีวิต** เสียชื่อเสียงจากการเชื่อมโยง วิตกกังวล เครียด เกิดความอับอายหรือเกรงกลัวว่าจะมีใครจำตนได้ หรืออาจจะเป็นที่ติฉินนินทาของบุคคลทั่วไป ทำให้ไม่สามารถไปทำงานหรือไปเรียนได้ตามปกติ บางรายต้องเข้าพบจิตแพทย์เพื่อทำการบำบัดรักษาทางด้านจิตใจ

3. **นำไปสู่การก่ออาชญากรรมทางเพศและความรุนแรงของเยาวชน** เพราะเกิดจากการเลียนแบบพฤติกรรมจากคลิปวิดีโอลามกที่สามารถหาชมได้ทางอินเทอร์เน็ตอย่างง่ายดาย ทำให้มีคุณธรรมและจริยธรรมน้อยลง

จาก เหตุการณ์คลิปแอบถ่ายนักร้องสาวชื่อดังสองคนในขณะที่ทำภารกิจส่วนตัวที่ถูกนำไป เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตและจำหน่ายในรูปแบบวีซีดี สามารถตอบโต้กับสังคมได้อย่างชัดเจนว่าการกระทำดังกล่าวเป็นอาชญากรรม และคลิปวิดีโอเหล่านั้นเป็นอาชญากรรมไม่ใช่สื่อบันเทิง เนื่องจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้เสียหายอย่างมาก ทั้งในเรื่องสุขภาพจิตใจที่ย่ำแย่ ความเครียด ความวิตกกังวล และวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป หากจะกล่าวถึงบทลงโทษสำหรับผู้กระทำผิดนั้น จะผิดทั้งในพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์ กฎหมายอาญา กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่สิ่งเหล่านี้ก็เป็นบทลงโทษตามมาตรฐานทางกฎหมายเท่านั้น ยังมีสิ่งที่สังคมควรให้ความร่วมมือและช่วยเหลือ นั่นคือ ยุติการเผยแพร่คลิปวิดีโอลามกไม่ว่าจะโดยวิธีการใด และหากผู้ใดมีคลิปดังกล่าวอยู่ในครอบครองก็ควรจะทำลายทิ้ง เพื่อสร้างแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องในการใช้เทคโนโลยีและป้องกันการเกิดอาชญากรรมบนอินเทอร์เน็ตในอนาคต

ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการแจ้งเบาะแสและป้องกันแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์เทคโนโลยีได้ที่.....

โครงการเฝ้าระวังภัยเทคโนโลยี (IT WATCH) ภายใต้มูลนิธิกระจกเงา

41 อาคารเลิศปัญญา ชั้น 9 ห้อง 907 ซอยเลิศปัญญา แขวงพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

โทร. 0-2642-7991-2 ต่อ 11 โทรสาร. 0-2642-7991 ต่อ 18 email : info@thaiitwatch.org

Website : <http://www.thaiitwatch.org>

ภาคผนวก ๑

**จดหมายเปิดผนึกจาก คปส. และ FACT ถึง พลเมืองไทย
ว่าด้วยการบังคับใช้ พ.ร.บ. ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
ตั้งแต่ 19 กรกฎาคม เป็นต้น**

วันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ.2550 คือวันที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา ซึ่ง พ.ร.บ. ฉบับนี้เป็นกฎหมายฉบับแรก ที่ถูกผลักดันเข้าสู่การพิจารณาของสมาชิกสภาิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ภายหลังจากการรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ.2549

ทั้งนี้ หลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติดังกล่าว มีผลบังคับใช้จริงภายใน 30 ดังนั้นในวันพรุ่งนี้คือวันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2550 เป็นวันที่กฎหมายดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้ต่อพลเมืองไทยทุกคน โดยเฉพาะปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ความเกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์ในทุกมิติ อีกทั้งกระทรวงไอซีทีกำลังดำเนินการผลักดันกฎหมายซึ่งเป็นกฎหมายประกอบ พ.ร.บ. ความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 จำนวน 3 ฉบับ คือ

- หลักเกณฑ์การเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการ
- หลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ.
- กฎกระทรวงว่าด้วยการปิดหรืออายัดระบบคอมพิวเตอร์

คณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ (คปส.) และเครือข่ายเสรีภาพต่อต้านการเซ็นเซอร์ประเทศไทย (FACT) เห็นความสำคัญในการมีกติกาสำหรับการป้องกันการก่อกวนการทางคอมพิวเตอร์ที่ส่งผลกระทบต่อสาธารณชน แต่เราไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับการใช้พระราชบัญญัติฯ ดังกล่าวเป็นเครื่องมือในการควบคุมสิทธิเสรีภาพในการสื่อสาร (Communication Rights) ของพลเมือง

ทั้งนี้เรามีข้อสังเกตว่า

1. การออกพ.ร.บ.การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ฯ เป็นการออกกฎหมายที่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างมากในการตรวจสอบข้อมูลทั้งโดยผ่านศาลและอำนาจโดยตรงของ เจ้าหน้าที่ ซึ่งกฎหมายยังกำหนดด้วยว่าผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (Internet Service Providers-ISP) จะต้องเก็บข้อมูลย้อนหลังไว้นานถึง 90 วัน ไว้ให้เจ้าหน้าที่รัฐตรวจสอบ โดยที่เราไม่จำเป็นต้องรับรู้ ดังนั้นหากเปรียบเทียบเหมือนเราจะถูกค้นบ้านได้โดยไม่ต้องมีหมายศาลและไม่ต้องแจ้งเรา นอกจากจะถูกค้นได้ภายในวันนั้นแล้ว ยังสามารถถูกย้อนหลังตรวจได้อีก 90 วัน ซึ่งนอกจากจะถูกสิทธิการตรวจสอบข้อมูลก็ถือว่าเป็นสิทธิส่วนบุคคลในการสื่อสารแล้ว ขณะนี้ยังมีประเด็นที่เป็นข้อกังวลถึงความพร้อมในการบังคับใช้กฎหมายด้วยว่าเมื่อมีกฎหมายมาแล้ว แต่ในกฎหมายกลับยังไม่มีการระบุคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติตามกฎหมายนั้นว่าจะได้มาอย่างไร ใครจะเป็นผู้แต่งตั้งมา ดังนั้นจึงต้องติดตามต่อไปว่าจะมีการระบุดีกาที่มาของเจ้าหน้าที่อย่างไร
2. การออกกฎหมายการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เป็นการออกกฎหมายตามที่เคยต้องการให้มีกฎหมายควบคุมสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่เดิมออกแบบกฎหมายไว้ 6 เรื่องซึ่งจะมีทั้งการป้องกันปราบปราม และการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล แต่ปรากฏว่าในการออกกฎหมายครั้งนี้ รัฐบาลตั้งใจเลือกจะออกแต่เฉพาะกฎหมายที่เป็นการปราบปราม ซึ่งกระทบและลดละสิทธิประชาชนผู้สื่อสาร โดยรัฐบาลไม่คิดที่จะยกเว้นกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลมาใช้บังคับร่วมกันเลย ซึ่งหากจะออกกฎหมายที่มีผลตรวจสอบข้อมูลการสื่อสารของบุคคลย้อนหลังได้ถึง 90 วัน รัฐก็ควรผลักดันให้ออกกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลด้วย

เราเกรงว่า นับตั้งแต่พรุ่งนี้เป็นต้นไป รัฐจะใช้กฎหมายดังกล่าวในการลดละสิทธิความเป็นส่วนตัว (Right to privacy) และสิทธิเสรีภาพในการแสดงออก (Freedom of Expression) ของประชาชนหนักข้อขึ้นด้วยการใช้กฎหมายโดยมิเหตุผลซ่อนเร้นทางการเมืองมากกว่าการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์อย่างแท้จริง โดยเฉพาะในสถานการณ์การเมืองปัจจุบันที่สังคมไทยขาดความเป็นประชาธิปไตย และแนวโน้มในอนาคตที่รัฐอำนาจนิยมจะครอบงำสิทธิเสรีภาพพลเมืองไทยมากขึ้น เช่นการผลักดันกฎหมายว่าด้วยความมั่นคงภายใน

ราชอาณาจักร พ.ศ... หรือทิศทางการสืบทอดอำนาจของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ (คมช) เป็นต้น ดังนั้น จึงจำเป็นที่สังคมไทยจะต้องตื่นตัวเฝ้าระวังการใช้อำนาจรัฐคุกคามสิทธิของประชาชนอย่างจริงจังมากขึ้น

เราเห็นด้วยกับหลักการในการคุ้มครองเด็ก หรือ บุคคลหนึ่งบุคคลใดที่ได้รับความเสียหายจากการใช้ คอมพิวเตอร์ แต่เราไม่เห็นด้วยที่รัฐจะมีอำนาจมากเกินไปในการควบคุม เช่น เซอร์ เนื้อหาสาระใน สื่อคอมพิวเตอร์ หรืออินเทอร์เน็ต จนกระทั่งทำให้เส้นแบ่งระหว่างการใช้ที่รัฐจะปกป้องผู้ที่ถูกกระทำจาก คอมพิวเตอร์ กับการละเมิดสิทธิของพลเมืองโดยรัฐเองนั้นคลุมเครือยิ่ง

การเปิดช่องให้เจ้าหน้าที่รัฐสามารถเข้า ค้น ยึด อาศัย สื่อคอมพิวเตอร์ได้นั้น ย่อมไม่ต่างจากแนวคิดรัฐอำนาจนิยม ในอดีตที่ออกกฎหมายให้มีการยึดแทนพิมพ์ หรือจับกุมเครื่องส่งกระจายเสียงสื่อวิทยุและโทรทัศน์ ถ้ารัฐเห็นว่าการ กระทำใดขัดต่อกฎหมาย หรือความมั่นคงของรัฐ ทั้งที่กระบวนการร่างกฎหมาย ดังกล่าวนี้นี้ไม่ได้มาจากการมีส่วนร่วม ของประชาชน ที่สำคัญกฎหมายฉบับนี้ไม่ได้มาจากสภานิติบัญญัติซึ่งเป็นตัวแทนโดยตรงของประชาชนเลย แต่ผล ก็คือเราทุกคนต้องอยู่ภายใต้กฎหมายอย่างยอมจำนน

วันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ.2550 เป็นวันที่กฎหมายดังกล่าวเริ่มมีผลบังคับใช้

คปส. และ เครือข่ายเสรีภาพต่อต้านการเซ็นเซอร์ประเทศไทย ขอเรียกร้องให้สื่อมวลชน ชุมชนสื่อออนไลน์ ช่วย เผยแพร่ ข่าวดัง ความคิดเห็น หรือส่งเสียงประท้วงคัดค้าน ในกรณีที่มาตราการตามกฎหมายดังกล่าวนี้จะส่งผล กระทบต่อสิทธิความเป็นส่วนตัว เสรีภาพในการแสวงหาข้อมูล เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นผ่าน สื่อคอมพิวเตอร์ และสื่อออนไลน์ โดยเฉพาะเสรีภาพของประชาชนที่มีจุดยืน ความคิด ความเชื่อ ความรู้สึกทาง การเมืองแตกต่างจากอำนาจรัฐ

ถึงเวลาแล้วที่พลเมือง ผู้ไม่ยอมรับการคุกคามสิทธิเสรีภาพผ่านสื่อออนไลน์ (Cyber dissidents) จักต้อง รวมพลัง กันติดตาม ตรวจสอบ คัดค้าน หรือประท้วงการใช้อำนาจของรัฐในทางมิชอบ ก่อนที่เราจะตกเป็นฝ่ายที่ถูกรัฐจัดการ ตรวจสอบและดำเนินคดีกับเราคนใดคนหนึ่งโดยไม่ทันรู้ตัว

เราต้องไม่ยอมให้รัฐรุกล้ำ คุกคาม สิทธิความเป็นส่วนตัว สิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมืองมากขึ้นเรื่อยๆ เพราะ เมื่อสิทธิเสรีภาพถูกยึดกุมไปได้แล้ว ยากที่เราจะเรียกร้องให้คืนกลับมา

ที่สำคัญ ความคิดทางอาชญากรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เป็นคนละเรื่อง กับเสรีภาพการนำเสนอข้อมูล และแสดงความคิดเห็นผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพราะการพูด การเขียน การแสดงความคิดเห็น ไม่ใช่ อาชญากรรม อีกทั้งเว็บไซต์การเมืองไม่ใช่เว็บโป๊เปลือย การอ้างเรื่องการควบคุมเว็บไซต์ลามกอนาจาร พ่วงแถมด้วยการควบคุมเว็บไซต์ทางการเมืองด้วยนั้น เท่ากับรัฐกำลังทำให้การเมืองเป็นเรื่องอนาจารที่ ประชาชน ไม่ควรดู ไม่ควรอ่าน ไม่ควรคิด ไม่ควรพูด หรือแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกใดๆ ในพื้นที่ สาธารณะ

เสรีภาพในการแสดงออกผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ ไม่ต่างจากเสรีภาพสื่ออื่น เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ หรือสื่อสารมวลชนใดในยุคที่เทคโนโลยีการสื่อสารเชื่อมถึงกันหมด (Convergence) ดังนั้นจึงต้องได้รับการ ปกป้องคุ้มครอง เพราะสิทธิเสรีภาพสื่อเหล่านี้ มันคือสิ่งชี้วัดสิทธิเสรีภาพของประชาชน ซึ่งถือ เป็นหัวใจสำคัญ ที่สุดของระบอบประชาธิปไตย

คณะกรรมการณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ (คปส)

เครือข่ายเสรีภาพต่อต้านการเซ็นเซอร์ประเทศไทย (FACT)

18 กรกฎาคม พ.ศ. 2550

ภาคผนวก จ

แถลงการณ์

กรณีผู้ถูกจับกุมภายใต้พระราชบัญญัติการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550

จากกรณีหนังสือพิมพ์ไฟแนนเชียลไทมส์ ฉบับสุดสัปดาห์ วันที่ 1-2 กันยายน พ.ศ. 2550 รายงานข่าวประเทศไทยเลิกแบนเว็บไซต์ยูทิวบ์ โดยความตอนหนึ่งอ้างถึงคำให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่รัฐระดับสูงที่ระบุว่าเมื่อไม่กี่สัปดาห์มานี้ ประเทศไทยได้ใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 จับกุมคนไทย 2 คน เนื่องจากแสดงความเห็นเข้าข่ายหมิ่นพระมหากษัตริย์ในห้องสนทนาบนอินเทอร์เน็ต ในขณะที่รัฐมนตรีกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอซีที) ได้ปฏิเสธข่าวดังกล่าว และทางรัฐบาลไทยก็ไม่ได้ให้คำตอบอย่างเป็นทางการ หนังสือพิมพ์ประชาไท (www.prachatai.com) ได้รายงานว่าการจับกุมจริงโดยหนึ่งคนอยู่ระหว่างการถูกคุมขังและอีกหนึ่งคนได้รับการประกันตัวแล้ว ในขณะที่เดียวกันองค์กรสื่อและสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศหลายแห่งได้ออกแถลงการณ์แสดงความห่วงใยต่อเรื่องนี้อย่างมาก

คณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ (คปส) และ เครือข่ายเสรีภาพต่อต้านการเซ็นเซอร์ประเทศไทย (FACT) เห็นว่ากรณีดังกล่าวเป็นเหตุการณ์ร้ายแรงที่กระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน จำเป็นที่รัฐบาลต้องออกมาให้ข้อเท็จจริงและแสดงจุดยืนในกรณีนี้ต่อสาธารณชนไทยและประชาคมโลก โดยเฉพาะการต้องมีหลักประกันว่า ผู้ถูกดำเนินคดีจากพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 ต้องได้รับความเป็นธรรมจากกระบวนการยุติธรรม และได้รับการคุ้มครองสิทธิโดยไม่ถูกข่มขู่คุกคาม หรือ ถูกทรมานทั้งทางร่างกายและจิตใจ

กรณีนี้สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของการประกาศใช้ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ตามมาตรา 14 วรรค 2 ที่ว่า “การนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่จะเกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศหรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน”

กฎหมายนี้เป็นกฎหมายฉบับแรกที่ผ่านการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ซึ่งเต็มไปด้วยข้อกังวลหลายประการ เพราะสะท้อนเจตนาในการควบคุมสิทธิเสรีภาพ ในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารการ แสดงออกทางความคิดและความรู้สึกของประชาชน อีกทั้งมาตรการในการใช้กฎหมาย รวมถึงกฎกระทรวงและประกาศระเบียบต่างๆ ยังขาดความชัดเจน มีความคลุมเครือ เปิดช่องให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้กฎหมายไปในทางที่มีชอบได้

ดังนั้น รัฐบาลและรัฐสภาที่มาจากการเลือกตั้งจำเป็นต้องทบทวนกฎหมายดังกล่าวในอนาคต อีกทั้งประชาชนต้องแสดงพลังยับยั้ง สนช. ในการผลักดันร่างกฎหมายอื่นๆ ที่ขัดต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน เช่น พระราชบัญญัติความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. และ พระราชบัญญัติปราบปรามวัตถุอันตราย พ.ศ. เป็นต้น

ทั้งนี้ คปส และ FACT ขอให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในพื้นที่ไซเบอร์เฝ้าระวังความปลอดภัยในชุมชนออนไลน์ เพราะหลังพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มีผลบังคับใช้ (19 กรกฎาคม พ.ศ. 2550) เพียง 40 วัน ขบวนการจับกุมกลุ่มคนที่แสดงออกทางการเมืองในชุมชนออนไลน์ (Cyber-dissidents) อย่างเงียบงันได้เกิดขึ้นแล้วเป็นครั้งแรกและคาดว่าจะมีรายต่อไป

คปส และ FACT ขอเรียกร้องให้องค์กรสิทธิมนุษยชนและประชาคมนานาชาติติดตามผลกระทบต่อเรื่องนี้ อย่างใกล้ชิด เนื่องจากเป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองอย่างมีนัยยะสำคัญ อีกประการคือสื่ออินเทอร์เน็ตเป็นสื่อสากลที่ปราศจากเส้นแบ่งเขตแดน ดังนั้นรัฐไทยจำเป็นต้องพลวัตการยอมรับการใช้สิทธิเสรีภาพของพลเมืองในสื่ออินเทอร์เน็ต (Cyber citizens) ตามมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับกันในระดับสากล

คณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ (คปส)

เครือข่ายเสรีภาพต่อต้านการเซ็นเซอร์ประเทศไทย (FACT)

11 กันยายน 2550

ภาคผนวก ข

เสรีภาพในการแสดงออก ไม่ใช่! อาชญากรรม

แต่การคุกคามสิทธิเสรีภาพคืออาชญากรรม พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับ

คอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 จะกลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการ...ปิดปากประชาชน

มาตรา ๑๔ ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน

(๒) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศหรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน

(๓) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใดๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา

(๔) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใดๆ ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้

(๕) เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔)

ข้อสังเกต : ในขณะที่ Convention on Cybercrime ซึ่งเป็นกติกาสากลได้จำกัดประเภทของเนื้อหาที่เป็นความผิดไว้เพียงภาพโป๊เปลือยเด็ก(Child Pornography) แต่พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของไทยกลับนำมาขยายขอบเขตประเภทเนื้อหาที่เป็นความผิดไว้กว้างขวางและคลุมเครือ ทั้งที่โดยความเป็นจริงแล้วความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาโดยส่วนใหญ่สามารถนำประมวลกฎหมายอาญามาใช้ได้ครอบคลุมอยู่แล้วจึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมาเขียนไว้ เพราะยังจะเป็นการเปิดช่องทางให้มีการตีความเนื้อหาที่เป็นความผิดอย่างคลุมเครือและเป็นเครื่องมือที่รัฐจะใช้ในการควบคุมไม่ให้คนที่ความเห็นขัดแย้งกับอำนาจรัฐต้องเจียนไว้แทนที่จะสามารถแสดงออกซึ่งความคิดเห็นได้อย่างเป็นอิสระและรู้สึกมั่นคงปลอดภัยในเสรีภาพของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อความในส่วนที่ว่า "...โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศหรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน" ที่สำคัญคงหมั่นตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐด้วยข้ออ้างเรื่องความมั่นคง โดยการตั้งคำถามด้วยว่า "ความมั่นคงที่วุ่น คือ ความมั่นคงของใคร?"

มาตรา ๑๕ ผู้ให้บริการจงใจสนับสนุนหรือยินยอมให้มีการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๔ ในระบบคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในความควบคุมของตน โดยรู้รู้หรือรู้ว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔)

ข้อสังเกต: การกำหนดให้ผู้ให้บริการต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๔ เป็นการบีบบังคับโดยกลายเป็นว่าให้ผู้ให้บริการต้องเลือกที่จะอยู่ข้างความปลอดภัยไว้ก่อน เพื่อไม่ให้เสี่ยงต้องรับโทษความผิด ซึ่งการปิดกั้นการแสดงความคิดเห็นจะยิ่งรุนแรงขึ้น และอาจเรียกได้ว่า รัฐใช้อำนาจข่มขู่ผู้ให้บริการมาเป็นกลไกที่หวังจะให้สวมบทบาทการเป็นผู้เซ็นเซอร์ ทำให้ปัญหาการปิดกั้นการแสดงความคิดเห็นหรือนำเสนอข้อมูลในสังคมไทยจะเผชิญกับสถานการณ์การเซ็นเซอร์ตัวเอง(Self-Censorship) รุนแรงยิ่งขึ้น

นอกจากความพยายามใช้กฎหมายเพื่อสร้างกลไกในการปิดปากประชาชน สิ่งที่น่ากังวลยิ่งไปกว่านั้นคือการเปิดช่องให้รัฐบุกรุกเข้ามาในพื้นที่ส่วนบุคคล(Privacy)ของประชาชนโดยการอาศัยข้อกำหนดเรื่องการเก็บข้อมูล ข้อมูลจราจรคอมพิวเตอร์ ที่มุ่งเน้นไปที่การสามารถระบุตัวบุคคลได้ ซึ่งนอกจากจะเป็นการกำหนดโดยขาดพื้นฐานความเข้าใจต่อสภาพการสื่อสารในสังคมไซเบอร์ คำถามที่มีต่อความพร้อมของระบบการตรวจสอบข้อมูลที่ผลักระมาให้ผู้ให้บริการในแต่ละระดับต้องเก็บรักษาข้อมูลดังกล่าว ตลอดจนความพร้อมในสังคมไทยที่จะบังคับใช้กฎหมายอันเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพของประชาชนภายใต้รัฐบาลที่เป็นเผด็จการ

เสรีภาพในการแสดงออก ไม่ใช่! อาชญากรรม

Freedom of Expression is not a crime

มาตรา ๑๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๙ เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ เฉพาะที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการใช้เป็นหลักฐานเกี่ยวกับการกระทำความผิดและหาตัวผู้กระทำความผิด

(๑) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้มาเพื่อให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งเอกสาร ข้อมูล หรือหลักฐานอื่นใดที่อยู่ในรูปแบบที่สามารถเข้าใจได้

(๒) เรียกข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ จากผู้ให้บริการเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารผ่านระบบคอมพิวเตอร์หรือจากบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๓) สั่งให้ผู้ให้บริการส่งมอบข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้บริการที่ต้องเก็บตามมาตรา ๒๖ หรือที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมของผู้ให้บริการแก่พนักงานเจ้าหน้าที่

...

ข้อสังเกต: อำนาจเจ้าหน้าที่ตาม (๑) (๒) หรือ (๓) นี้ สามารถกระทำได้โดยไม่ต้องยื่นคำร้องต่อศาล และไม่ได้มีแนวทางปฏิบัติที่กำหนดให้มีการจัดทำบันทึกเหตุผลการเหมือนเช่นที่ต้องปฏิบัติเองจะต้องยื่นคำร้องเพื่อให้ศาลสั่ง ตลอดจนความคุ้มครองสิทธิแก่ผู้ให้บริการในการที่จะปฏิเสธไม่ให้ข้อมูลตามที่เจ้าหน้าที่ร้องขอก็ไม่ได้มีการระบุไว้ จึงอาจจะเข้าข่ายต่อการเปิดช่องให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจตามอำเภอใจ โดยขาดหลักประกันในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนอีกด้วย

มาตรา ๒๖ ผู้ให้บริการต้องเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ไว้ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับแต่วันที่ข้อมูลจากระนั้นเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ แต่ในกรณีจำเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งให้ผู้ให้บริการผู้ใดเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ไว้เกินเก้าสิบวันแต่ไม่เกินหนึ่งปีเป็นกรณีพิเศษเฉพาะรายและเฉพาะคราวก็ได้

ผู้ให้บริการจะต้องเก็บรักษาข้อมูลของผู้ใช้บริการเท่าที่จำเป็นเพื่อให้สามารถระบุตัวผู้ใช้บริการนับตั้งแต่เริ่มใช้บริการและต้องเก็บรักษาไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับตั้งแต่การให้บริการสิ้นสุดลง

ความในวรรคหนึ่งจะบังคับกับผู้ให้บริการประเภทใด อย่างไรและเมื่อใด ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ผู้ให้บริการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรานี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

ข้อสังเกต: มีการเปิดให้พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้ผู้ให้บริการขยายระยะเวลาในการเก็บรักษาข้อมูลจราจรคอมพิวเตอร์มากกว่าเก้าสิบวันไว้ด้วย จึงไม่มีหลักประกันเช่นกันว่าผู้ให้บริการจะต้องแบกรับภาระในการจัดทำระบบเพื่อเก็บรักษาข้อมูลจราจรมากขนาดไหน นอกจากนี้ร่างประกาศหลักเกณฑ์การเก็บรักษาข้อมูลจราจรคอมพิวเตอร์ ซึ่งยังไม่แล้วเสร็จที่จะประกาศออกมานั้น พบว่า ร่างดังกล่าวเป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อสิทธิเสรีภาพและความเป็นส่วนตัวของประชาชน ไม่ว่าจะเป็นการเก็บข้อมูลของผู้ให้บริการอีเมล, การเก็บข้อมูลของผู้ให้บริการเว็บบอร์ด, เว็บบล็อก ตลอดจนผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ไม่ว่าจะเป็นอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ หรือหน่วยงานราชการ บริษัทเอกชน สถาบันการศึกษา จะต้องมึระบบที่สามารถระบุผู้ใช้งานเฉพาะราย การส่งเสริมให้การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตจะเป็นไปอย่างครอบคลุมทั่วถึงและกว้างขวางก็จะต้องจำกัดในวงแคบลงไปอีก ทั้งที่

ภารกิจการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ทั่วถึงเป็นภารกิจหลักของกระทรวงไอซีทีที่ประกาศไว้ถือเป็นการลดทอนศักยภาพและโอกาสในการขยายความครอบคลุมในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตอย่างยิ่ง ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องประเมินถึงผลได้ผลเสียอย่างรอบด้านก่อนที่จะมีการออกประกาศกระทรวงมานั่งคับใช้

สิ่งที่น่าสะพรึงกลัวยิ่งไปกว่านั้นคือการระบุถึงการเก็บข้อมูลการใช้บริการ IRC และ Instant Message ซึ่งโดยแท้จริงแล้วของทางการสื่อสารดังกล่าวนี้ เป็นช่องทางการสื่อสารที่เป็นส่วนตัวระหว่างบุคคลต่อบุคคล การที่รัฐจะเข้ามาแทรกแซงโดยกำหนดให้มีการเก็บข้อมูลและรายละเอียดการใช้งานในส่วนนี้จึงไม่ต่างอะไรกับการเปิดโอกาสให้รัฐใช้เครื่องมือนี้ในการสอดแนมการสนทนาของประชาชน

คำถามสำคัญที่ตามมาคือ รัฐมีความจำเป็นอย่างไรที่จะต้องกำหนดให้มีการเก็บรักษาและมีสิทธิเรียกดูหรือให้ส่งมอบข้อมูลที่เป็นส่วนตัวของผู้ใช้บริการจากผู้ให้บริการ รวมถึงความถูกต้องชอบธรรมที่รัฐจะมีอำนาจมาก้าวล่วงในพื้นที่ส่วนบุคคลของประชาชนถึงเพียงนี้

แท้จริงแล้ว! ข้อกำหนดอันเกินจำเป็นเช่นนี้ เป็นเครื่องมือและอาวุธที่รัฐจะมใช้ในการจำกัดสิทธิและคุกคามเสรีภาพของประชาชน

เสรีภาพในการแสดงออก ไม่ใช่! อาชญากรรม

Freedom of Expression is not a crime

คณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ (คปส)

(Campaign for Popular Media Reform - CPMR)

<http://www.media4democracy.com>

เครือข่ายเสรีภาพต่อต้านการเซ็นเซอร์ ประเทศไทย

(Freedom Against Censorship Thailand – FACT)

<http://facthai.wordpress.com>

ภาคผนวก ข

19 กันยายน 2550

เรื่อง ผู้ถูกจับกุมภายใต้พระราชบัญญัติการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

เรียน นายกรัฐมนตรี

สำเนาเรียน รัฐมนตรีกระทรวงเทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศ

จากกรณีหนังสือพิมพ์ไฟแนนเชียลไทมส์ ฉบับสุดสัปดาห์ วันที่ 1-2 กันยายน พ.ศ. 2550 รายงานข่าวประเทศไทยเลิกแบนเว็บไซต์ยูทิวบ์ โดยความตอนหนึ่งอ้างถึงคำให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ระดับสูงของรัฐที่ระบุว่าเมื่อไม่กี่สัปดาห์มานี้ ประเทศไทยได้ใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ดำเนินการจับกุมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตชาวไทยสองคน แต่รัฐมนตรีกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอซีที) ได้ปฏิเสธข่าวดังกล่าว ในขณะที่หนังสือพิมพ์ประชาไท (www.prachatai.com) รายงานว่าพบการจับกุมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจริงจำนวนสองคน เป็นชายหนึ่งคนหญิงหนึ่งคนซึ่งได้ถูกคุมขังในเรือนจำเป็นเวลากว่าสองอาทิตย์ซึ่งต่อมาได้รับการประกันตัวแล้วทั้งสองคนถูกจับกุมตัวในข้อหาตามมาตรา 14 วรรค 2 "การนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จโดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของชาติหรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน" ต่อกรณีดังกล่าวนี้ ส่งผลให้องค์กรสื่อและสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศหลายแห่ง ได้ออกแถลงการณ์แสดงความกังวลในเรื่องนี้อย่างมาก

คณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ (คปส) และ เครือข่ายเสรีภาพต่อต้านการเซ็นเซอร์ประเทศไทย (FACT) เห็นว่ากรณีดังกล่าวที่เกิดขึ้นส่งผลร้ายแรงที่กระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน โดยเฉพาะพลเมืองไทยผู้ใช้สื่อออนไลน์ประมาณกว่า 6,000,000 คน อีกทั้งยังสะท้อนความถดถอยในเรื่องสิทธิเสรีภาพของพลเมืองไทยในสายตาประชาคมโลก นับตั้งแต่การรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2550 เป็นต้นมา

กรณีนี้สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของการประกาศใช้ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ซึ่งเป็นกฎหมายฉบับแรกที่ผ่านมาการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ซึ่งเต็มไปด้วยข้อกังวลหลายประการ เพราะสะท้อนเจตนาในการควบคุมสิทธิเสรีภาพ ในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารการแสดงออกทางความคิดและความรู้สึก ของประชาชน อีกทั้งมาตรการในการใช้กฎหมาย รวมถึงกฎกระทรวงและประกาศระเบียบต่างๆ ยังขาดความชัดเจน มีความคลุมเครือ เปิดช่องให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้กฎหมายไปในทางที่ละเมิดต่อสิทธิพลเมืองได้ คณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ และเครือข่ายเสรีภาพต่อต้านการเซ็นเซอร์ประเทศไทย ขอเรียกร้องรัฐบาลดังต่อไปนี้

1. ขอให้รัฐบาลและกระทรวงเทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศ ชี้แจงต่อสาธารณชนกรณีการจับกุมผู้ใช้ อินเทอร์เน็ต และเปิดเผยข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อให้สังคมรับรู้ โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนของผู้ถูกจับกุม และพลเมืองผู้ใช้สื่อออนไลน์ทั้งหมดในประเทศไทย

2. ขอให้รัฐบาลมีหลักประกันในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ถูกจับกุม ว่าต้องได้รับความเป็นธรรมจาก กระบวนการยุติธรรม และไม่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน ไม่ถูกข่มขู่คุกคามทั้งทางร่างกายและจิตใจ

3. ขอเรียกร้องให้รัฐบาลยุติการดำเนินการจับกุมดำเนินคดีผู้ใช้เสรีภาพในการรับส่งข้อมูลข่าวสาร และ เผยแพร่เนื้อหาทางสื่อออนไลน์ จนกว่าจะมีการปรับแก้ความชัดเจนในกฎหมายตามมาตรา 14 ที่ต้องแยกเรื่อง เสรีภาพในการสื่อสาร ออกจากจากอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ เพราะเสรีภาพในการสื่อสารนั้นไม่ใช่อาชญากรรม คปส. และเครือข่ายเสรีภาพต่อต้านการเซ็นเซอร์แห่งประเทศไทยเชื่อมั่นว่าการสื่อสารและการแสดงออกซึ่งความคิด และข้อมูลผ่านสื่อออนไลน์เป็นสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของพลเมือง ถ้าการสื่อสารใดๆ นั้นส่งผลกระทบต่อสิทธิของ ผู้อื่น บุคคลดังกล่าวนั้นสามารถดำเนินการทางกฎหมายได้ตามฐานความผิดในประมวลกฎหมายอาญา

ในที่สุดแล้ว รัฐต้องแยกความเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่าง เสรีภาพในการสื่อสาร และอาชญากรรมทาง คอมพิวเตอร์ไม่เช่นนั้นแล้วการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวนี้จะส่งผลต่อการคุกคามสิทธิเสรีภาพของพลเมืองผู้ใช้สื่อ ออนไลน์หลายล้านคนในประเทศไทยอย่างรุนแรง

คปส. และ FACT ขอเรียกร้องให้รัฐบาลและกระทรวงเทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศแสดงความ รับผิดชอบในประเด็นนี้ และสร้างความโปร่งใสต่อประเด็นที่เกิดขึ้น เนื่องจากเป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมืองอย่างมีนัยยะสำคัญอีกประการคือสื่ออินเทอร์เน็ตถือเป็นสื่อสากล ที่ปราศจากเส้นแบ่งเขตแดน ดังนั้นรัฐไทยจำเป็นต้องยอมรับการใช้สิทธิเสรีภาพของพลเมืองในสื่ออินเทอร์เน็ตตามมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับกัน ในระดับสากล จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุภิญญา กลางณรงค์)

เลขาธิการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ (คปส)

(นายอาทิตย์ สุริยะวงศ์กุล)

เครือข่ายเสรีภาพต่อต้านการเซ็นเซอร์ประเทศไทย (FACT)

เสรีภาพการสื่อสาร ไม่ใช่อาชญากรรม

Freedom of Expression is not a crime!

ภาคผนวก ฅ

รายชื่อ 29 เว็บไซต์ที่นายเทพไท เสนพงศ์ เลขานุการพรรคประชาธิปัตย์เปิดเผย

เว็บไซต์ประชาไท: <http://www.prachatai.com/05web/th/home/12294>

1. <http://www.youtube.com/StopLeseMajeste>
2. <http://www.2519me.com>
3. <http://hello-siam.blogspot.com>
4. <http://rukchard.blogspot.com>
5. <http://chakridynasty.googlepages.com>
6. <http://www.midnightuniv.org/>
7. <http://www.sameskybooks.org/>
8. <http://www.prachatai.com/05/th/home/>
9. <http://www.newskythailand.com>
10. <http://www.chupong.net/>
11. <http://sapaprachachon.blogspot.com/>
12. <http://www.pcc-thai.com/web2/>
13. <http://www.datopido.newsit.es/>
14. <http://www.serichon.com/>
15. <http://www.Sapaprachachon.org/index.html>
16. <http://s125.photobucket.com/albums/p73/nicolejung99/>
17. <http://www.weloveudon.net/>
18. <http://www.mvnews.net/home.php>
19. <http://www.cptradio.com/>
20. <http://www.thaipeoplevoice.org/>
21. <http://www.nationsiam.com/frontpage/Itemid,1/>
22. <http://www.arayachon.org/>
24. <http://www.warotah.blogspot.com/>
25. <http://www.killerpress.wordpress.com/>
26. <http://www.gunner2007.wordpress.com/>
27. <http://www.tit-global.com/web/>
28. <http://thai-journalist-democratic-front.com/>
29. http://www.secondclass111.com/index.php?option=com_frontpage&Itemid=1

ภาคผนวก ญ

คำร้องต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจัดตั้งขึ้นในปี 2546

ตั้งแต่เดือนมกราคม 2547 ซึ่งเป็นครั้งสุดท้ายที่ทางกระทรวงฯ เปิดเผยแพร่ข้อมูลสู่สาธารณชน ทางกระทรวงฯ ได้ทำการใช้อำนาจรัฐในการปิดเว็บไซต์ ที่มีการเผยแพร่ข้อมูลที่ไม่เหมาะสม มีภาพลามกหรือข้อมูลที่ผิดกฎหมาย โดยในเดือนมกราคม 2547 ทางกระทรวงฯ ได้ทำการปิดเว็บไซต์ถึง 1,247 แห่ง โดยยูอาร์แอล (URL - Uniform Record Locator) หรือหมายเลขไอพี (IP - Internet Protocol)

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ไม่มีความสามารถทางเทคนิคในการที่จะไปปิดกั้นการเข้าสู่เว็บไซต์ ดังนั้นวิธีการที่ทางกระทรวงฯ ทำคือ การส่งจดหมายเวียนอย่างไม่เป็นทางการไปตามผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ไอเอสพี) ของไทยและหน่วยงานเซิร์ฟเวอร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ภายในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

โดยภายใต้ใบอนุญาตการประกอบกิจการของไอเอสพี ที่ออกโดยองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย และภายใต้พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม ไอเอสพีจะต้องทำตามที่กระทรวงฯ ร้องขอ โดยมีมาตรการลงโทษในการไม่ปฏิบัติตามที่ร้องขอคือ การจำกัดแบนด์วิดท์ (ความกว้างของช่องข้อมูล) ซึ่งส่งผลสู่การจำกัดรายได้ของไอเอสพี หรืออาจจะถูกยกเลิกใบอนุญาต

การสื่อสารแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นองค์กรที่ดูแลเรื่อง การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตของไทยกับโลกภายนอก ก็ดูเหมือนว่าจะเข้าร่วมมือการปิดกั้นการเข้าสู่เว็บไซต์ รวมทั้งสำนักงานตำรวจแห่งชาติด้วย อย่างไรก็ตามเนื่องจากข้อมูลเหล่านี้ไม่มีการเปิดเผยแต่อย่างใด ทำให้เราไม่แน่ใจนักในเรื่องกระบวนการ

ถึงแม้ว่าทางกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จะได้ให้ข่าวในบทความ ThaiDay ในหนังสือพิมพ์ The International Herald Tribune เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2549 ว่าทางกระทรวงฯ มีแผนที่จะปิดเว็บไซต์เพิ่มเติมอีกกว่า 10,000 แห่ง ที่เข้าข่ายเผยแพร่ภาพลามกอนาจาร แต่ว่าข้อมูลในเว็บไซต์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติระบุว่าเว็บไซต์ 32,467 แห่ง ได้ถูกปิดเนื่องจากเป็นเว็บไซต์ผิดกฎหมาย นับแต่การเซ็นเซอร์เริ่มขึ้นในประเทศไทยเมื่อเดือนเมษายน 2545 โดยทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้จัดหมวดหมู่และระบุว่า มากกว่าครึ่งของเว็บไซต์ที่ถูกปิดเป็นเรื่องภาพลามก และอีก 3,571 เว็บไซต์หรือร้อยละ 11 ถูกจัดอยู่ในเรื่องกระทบต่อความมั่นคงของชาติ

ในขณะที่มากกว่าร้อยละ 76 ของเว็บไซต์ที่ถูกปิดกั้นนั้น อยู่ในประเภทของภาพลามกอนาจาร หรือที่เกี่ยวกับธุรกิจโสเภณีและการขายบริการทางเพศ เราในฐานะประชาชนควรได้รับการชี้แจงที่เต็มรูปแบบ อย่างชัดเจนและโปร่งใสจากทางกระทรวงฯ โดยเฉพาะในเรื่องเว็บไซต์ที่ถูกปิดจำนวนที่เหลือ ที่ว่ากระทบต่อความมั่นคงนั้นกระทบต่อความมั่นคง ถึงขนาดในระดับที่รัฐบาลต้องเข้ามาช่วยคุ้มครองประชาชนจากสิ่งนั้นหรือ

เป็นที่ชัดเจนกับประชาชนว่า เว็บไซต์บางแห่งที่ถูกประกาศว่าปิดนั้น ไม่ได้ถูกปิดแต่ประการใด ในขณะที่เว็บไซต์จำนวนมากไม่ได้อยู่ในรายการที่ถูกสั่งปิดกลับถูกปิด

นอกจากนี้ตั้งแต่วันที่ 19 กันยายน ทางกระทรวงฯ ได้ทำการปิดกระดานแสดงความคิดเห็น ไม่ว่าจะกระดานนั้น จะมีข้อความที่รุนแรงกระทบต่อความมั่นคงหรือไม่ก็ตาม เช่น ประชาไท, พันทิป และ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน เราเห็นว่าการปิดกั้นข้อมูลข่าวสารนั้น เป็นเรื่องที่น่าเย้ยหยันเป็นอย่างมาก เพราะเป็นการกระทำของกระทรวงแห่งข้อมูลข่าวสาร ทางมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้นำเรื่องการปิดเว็บไซต์ร้องต่อศาล (คดีหมายเลขที่ 1811/2549) และทางศาลได้ออกมาตุการคุ้มครองชั่วคราว บังคับให้ทางกระทรวงฯ หยุดการปิดเว็บไซต์ดังกล่าว ต่อมาปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นายไกรสร พรสุธี ผู้มีบทบาทสำคัญในการปิดเว็บไซต์ได้รับการแต่งตั้งเข้าร่วมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ

ทางกระทรวงฯ ได้ประกาศว่า เว็บไซต์ที่จะถูกพิจารณาสั่งปิดจะถูกจัดออกเป็น 9 ประเภท จากการตรวจสอบเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2549 รายชื่อเว็บไซต์ที่ถูกสั่งปิดนั้นไม่ได้เปิดเผยโดยทางกระทรวงฯ แต่โดยทางไอเอสพีรายหนึ่ง โดยให้ข้อมูลว่า ไม่มีเว็บไซต์ใดเข้าประเภท 1-3 แต่ว่ามีเว็บไซต์สองสามแห่งที่เข้าประเภท 4 และ 5 อย่างไรก็ตามก็ยังไม่ชัดเจน

โดยก่อนวันที่ 13 ตุลาคม นั้นการจัดประเภทนั้นค่อนข้างที่จะชัดเจน แต่ปัจจุบันเกิดการทับซ้อนขึ้น ทำให้เว็บไซต์ที่ถูกพิจารณาจะถูกนำไปจัดเข้าประเภทไหนก็ได้

และเป็นตามที่คาดการณ์ว่าประเภทที่ใหญ่ที่สุดนั้นคือ ประเภทที่ 6 ที่เกี่ยวกับเรื่องลามกอนาจารและสิ่งล่อลวงอื่นๆ ภาพลามกนั้นเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายในประเทศไทย แต่ว่าการเผยแพร่ภาพดังกล่าวนั้นปรากฏในทุกห้างสรรพสินค้า และถนนหนทาง ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด

กระบวนการที่ทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติใช้อยู่ นั้น คือการส่งเรื่องไปยังหน่วยงานตำรวจสากล เพื่อให้จะไปดำเนินการเอาส่วนที่ผิดกฎหมาย ออกจากเว็บไซต์ในต่างประเทศที่ตัวเซิร์ฟเวอร์ตั้งอยู่ ซึ่งวิธีการนี้ จะไม่เกี่ยวข้องกับทางกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแต่อย่างใด ส่วนวิธีการที่ทางกระทรวงฯ ใช้ในปัจจุบัน ไม่สามารถที่จะไปหยุดการเผยแพร่ภาพลามกอนาจารในประเทศไทยหรือที่ไหน ๆ ก็ตาม เพราะว่าในขณะนี้เว็บไซต์มากกว่าสองพันล้านเว็บไซต์ และมีเว็บไซต์ที่เกี่ยวกับภาพอนาจารอย่างต่ำกว่าสิบล้านเว็บไซต์ จึงมีคำถามว่า ก) การที่จะไปปิดกั้นเว็บไซต์นับล้านนั้น ทางกระทรวงมีความสามารถที่จะทำได้หรือ ข) มันคุ้มค่างับจำนวนค่าใช้จ่ายมากมายที่จะเสียไปหรือ ค) หรือเป็นแค่การสร้างกระแสเพื่อปกปิดความเลวร้ายด้านการเมือง

เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2549 ทางกระทรวงฯ (โดยนางมณีนรัตน์ ผลิพัฒน์ รองปลัดกระทรวงฯ) กล่าวว่าประเทศไทยนั้นติดอยู่อันดับ 1 ใน 5 ของประเทศที่มีเว็บไซต์ภาพลามกมากที่สุด แต่ไม่สามารถที่จะให้ข้อมูลทางสถิติ หรือรายละเอียดของคำกล่าวอ้างนั้น นอกจากนี้ทางกระทรวงฯ ยังได้สรุปออกมาว่า วิธีการแก้ไขคือ จะต้องมีการออก

กฎหมายและกฎกระทรวงมากยิ่งขึ้น ในวันที่ 20 กรกฎาคม 2549 ทางกระทรวงฯ (โดยนายสุชัย เจริญรัตนกุล รักษาการรัฐมนตรี) ได้แสดงความกังวล ในเรื่องทีอินเทอร์เน็ตเผยแพร่ข้อมูลที่ไม่เหมาะสมแก่เยาวชน ที่อาจจะก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมได้

เราคงจะต้องยอมรับความจริงที่ว่า การพนันก็เป็นสิ่งผิดกฎหมายในประเทศไทย โดยทางกระทรวงฯ ได้จัดให้เว็บไซต์เหล่านี้ อยู่ในรายการที่ต้องถูกสั่งปิดในประเภทที่ 6 ที่ออกเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2549

ในประเภทที่ 7 ใช้กับพร็อกซีเซิร์ฟเวอร์ที่ปกปิดตัวผู้ใช้ (Anonymous Proxy Server) ซึ่งมาตรการนี้ใช้ได้ผลเป็นอย่างมากในประเทศจีน และประเทศอื่น ๆ ในการที่จะเลี่ยงการเซ็นเซอร์เว็บไซต์ประเภทเดียวกันกับที่เราเห็นจากกระทรวงฯ มาตรการเหล่านี้ไม่มีความเป็นประชาธิปไตย เนื่องจากเป็นนโยบายสังคมที่ขัดแย้งกับมาตรา 37 ของรัฐธรรมนูญปี 2540 และพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม เมื่อเร็ว ๆ นี้คือในเดือนตุลาคม 2549 ทางกระทรวงฯ ได้ร้องขอให้ถูกกลืนในไทย และถูกกลืนในสหรัฐอเมริกาทำการเซ็นเซอร์ด้วยตนเอง โดยในขณะนี้ทางถูกกลืนได้ทำการศึกษาความเป็นไปได้ เพื่อดูว่าการปิดกั้นนั้นจะมีประสิทธิภาพเพียงใดกับหน้าเว็บที่ถูกทดบันทึกไว้ (หน้าแคช) จากผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในไทย ทางถูกกลืนได้นำเสนอแก่กระทรวงฯ ว่า ทางบริษัทจะทำการปิดกั้นเว็บไซต์ที่ค้นหาโดยการใช้จ่ายค่าสำคัญ ซึ่งเป็นวิธีการที่บริษัทใช้อยู่กับกรณีการปราบปรามความเห็นทางการเมืองในประเทศจีน

ในประเภทที่ 8 เกี่ยวข้องกับเว็บไซต์ที่ว่าด้วยการเมืองไทย โดยจะเน้นในเรื่องปัญหาทางใต้ โดยเฉพาะกรณีที่ต้องกรปลดปล่อยปัตตานี หรือ พูลิ คำถามคือ ถึงแม้ว่าพูลิจะเป็นองค์การที่ผิดกฎหมาย แต่เป็นการถูกกฎหมายหรือที่จะไปปิดช่องทางทางการเรียกร้องของพูลิต่อสหประชาชาติ นี่จึงเป็นนโยบายสาธารณะที่ไม่เป็นประชาธิปไตยอย่างชัดเจน และยังละเมิดรัฐธรรมนูญมาตรา 37 และพระราชบัญญัติกิจการโทรคมนาคมอีกด้วย

ประเภทที่ 9 เป็นเว็บไซต์ที่มีข้อความเกี่ยวกับราชวงศ์ไทย เนื่องจากเราไม่สามารถที่จะเข้าไปดูข้อความในเว็บไซต์เหล่านั้น เราอาจจะดูจากการกระทำของกระทรวงฯ ที่เคยสั่งปิดเว็บไซต์ทั้งหมดของมหาวิทยาลัยเยล โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร เนื่องจากไม่ปรากฏว่ามีข้อความหมิ่นต่อพระราชวงศ์แต่อย่างใด อีกทั้งเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง และมีพระราชวงศ์ไทยเป็นจำนวนมากเป็นศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยแห่งนี้

เป็นที่น่าสนใจว่าจากเว็บไซต์ทั้งหมด 50 แห่ง ในประเภท 8 และ 9 มีเพียง 7 เว็บไซต์เท่านั้นที่ยังเปิดอยู่ โดยเว็บไซต์เหล่านี้ไม่ได้วิพากษ์วิจารณ์ราชวงศ์ไทย แต่เป็นเรื่องการวิจารณ์อดีตรัฐบาลไทยรักไทยและอดีตรักษาการณายกรัฐมนตรี ที่เกี่ยวกับสถานการณ์ของเลือดในสี่จังหวัดชายแดนใต้ และข้อความที่เกี่ยวกับการรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน ทางกระทรวงฯ ได้กล่าวอ้างว่าทางหน่วยงานได้ทำการปิดกั้นน้อยกว่า 20 เว็บไซต์โดยคำสั่งที่ 5/2549 ใครในรัฐบาลขณะนี้ที่ออกคำสั่งให้ทางกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทำการปิดกั้นเว็บไซต์เหล่านั้น

โดยปกติเมื่อผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตในไทยพยายามที่จะเข้าเว็บไซต์ที่ถูกปิดนั้น คำสั่งดังกล่าวจะถูกส่งมายังหน่วยงานตรวจสอบไซเบอร์ / ไซเบอร์คลีน ของกระทรวงไอซีที ทางกระทรวงไอซีทีอ้างว่าการปิดกั้นไม่ได้ทำเป็นความลับ เพราะผู้ใช้จะเห็นประกาศการปิดกั้นเมื่อพยายามค้นหาเว็บไซต์ที่ถูกปิด หลังจากที่อ้างว่าการปิดกั้นไม่ได้ทำเป็นความลับ ทางกระทรวงฯ ยังปฏิเสธที่จะให้รายชื่อของเว็บไซต์ที่ถูกปิด โดยอ้างว่ารายชื่อดังกล่าว อาจถูกนำมาใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม เราขอยืนยันว่าถ้าทางกระทรวงฯ ไม่เปิดเผยรายชื่อเว็บไซต์ทั้งหมดแก่สาธารณชนที่ทางกระทรวงได้ร้องขอให้ทางไอเอสทีปิดกั้นนั้น เท่ากับว่าจริงๆ แล้ว มันก็คือความลับนั่นเอง

อย่างไรก็ดี วิธีการของทางกระทรวงฯ ที่ไม่ใช่การกระทำโดยตรงเหมือนวิธีการของวันที่ 13 ตุลาคม ผู้ใช้จะได้รับข้อความการปฏิเสธการให้บริการเมื่อมีการพยายามที่จะเข้าเว็บไซต์ที่ถูกปิดนี้ รวมถึง Access Denied (policy_denied) (improper/obscene website), Network Error (tcp_error) (Operation timed out) และข้อความผิดพลาดทางเบราว์เซอร์ เช่น Can't find the server, Can't open the page (กรณีที่ใช้ไฟร์วอลล์) และ Can't open the page (ในกรณีที่เซิร์ฟเวอร์หยุดการส่งข้อมูลกลับ) ข้อความเหล่านี้ทำให้ผู้ใช้เชื่อว่าปัญหานั้นเกิดจากไอเอสที หรือเว็บเบราว์เซอร์ มากกว่าที่จะเป็นการปิดเว็บไซต์

คำถามสำคัญที่ยังไม่ได้รับคำตอบมีดังต่อไปนี้

1. กรอบแห่งกฎหมาย กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือคำสั่งทางปกครองของไทยฉบับใด ที่ให้อำนาจกระทรวงฯ ในการที่ปิดเว็บไซต์ในประเทศไทยถ้าไม่มีกรอบกฎหมายดังกล่าว ถือว่ากระทรวงฯ ได้กระทำการละเมิดต่อ มาตรา 37 ของรัฐธรรมนูญไทยปี 2540 ซึ่งระบุอย่างชัดเจนว่าห้ามกระทำการใด ๆ ที่ไปขัดขวางการติดต่อสื่อสาร “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการสื่อสารถึงกันโดยทางที่ชอบด้วยกฎหมาย การตรวจ... สิ่งสื่อสารทั้งหลายที่บุคคลมีติดต่อกัน จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจแห่งกฎหมายเป็นการเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน” ทางกระทรวงฯ ได้ทำการว่าจ้างมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา เพื่อทำการวิจัยหาวิธีการที่จะใช้กฎหมายที่มีอยู่ในการบังคับการปิดเว็บไซต์ ความจำเป็นที่จะต้องทำการศึกษานั้น ทางกระทรวงฯ ให้เหตุผลว่าเนื่องจากกฎหมายว่าด้วยอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์นั้นไม่เคยได้รับการอนุมัติจากรัฐบาล การสื่อสารเสรีนั้นได้รับการคุ้มครองโดยรัฐธรรมนูญไทยปี 2540 อันเป็นกฎหมายหลักพื้นฐาน กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำลังพยายามที่จะกลับและทำลายหลักการดังกล่าวโดยมิชอบ
2. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ปฏิเสธที่จะเปิดเผยหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการปิดกั้นเว็บไซต์ ดังนั้นใครคือบุคคลที่ทำการกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าว
3. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารยังปฏิเสธที่จะอธิบายคำจำกัดความ เช่น “ไม่เหมาะสม”, “ลามก” หรือ “ผิดกฎหมาย” คำว่า “ไม่เหมาะสม” นั้นเป็นคำที่มีความหมายกว้างมาก ซึ่งขึ้นอยู่กับ การจำกัดความของแต่ละบุคคล ส่วนคำว่า “ลามก” ขึ้นอยู่กับมาตรฐานของสังคมนั้น ๆ เช่น เป็นเวลาหลายปีที่ ภาพของสละคือเคยถูกพิจารณาว่าเป็นภาพลามกในญี่ปุ่น คำว่า “ผิดกฎหมาย” เป็นคำกล่าวอ้างที่รุนแรงที่

- จะประกาศว่าข้อความในเว็บผิดกฎหมาย ทางกระทรวงฯ จะต้องสามารถที่จะแสดงข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องเสียก่อนที่จะถือว่าสิ่งนั้นละเมิดกฎหมาย ส่วนคำว่า “ไม่สมควร” นั้นไม่มีผลในทางกฎหมาย
4. บุคคลใดในกระทรวงฯ ที่มีอำนาจในการพิจารณาว่าเว็บไซต์ไหนควรจะปิด
 5. การพิจารณาว่าเว็บไซต์ไหนควรปิดหรือไม่นั้น ทำโดยบุคคล ๆ เดียว หรือเป็นการพิจารณาโดยคณะกรรมการที่มีหน้าที่ตรวจสอบพิจารณา และกำหนดนโยบาย
 6. บุคคลใดในกระทรวงฯ ที่มีอำนาจเหนือบุคคลหรือคณะกรรมการ และมีอำนาจตัดสินเป็นครั้งสุดท้ายว่าเว็บไซต์ไหนควรถูกปิด
 7. และบุคคลใดจะเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวในกระทรวงฯ สำหรับการตรวจตราเว็บไซต์ต่าง ๆ นี้
 8. การปฏิเสธที่จะให้ข้อมูลที่ถามข้างต้นของกระทรวงฯ จะเป็นการชัดเจนว่าขัดต่อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของรัฐ พ.ศ. 2540 ตัวอย่างที่ดีคือกรณี IPIED Internet Server ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แม้ว่าสัญญาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่ทำกับบริษัทสามารถ จะระบุชัดเจนว่า ห้ามการปิดกั้นเว็บไซต์ ในเดือนกุมภาพันธ์ 2549 ทางบริษัทสามารถได้ติดต่อกับทาง IPIED ว่า จะทำการปิดกั้นเว็บไซต์ ตามคำขอของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นำมาซึ่งการละเมิดข้อสัญญากับมหาวิทยาลัย
 9. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ยังปฏิเสธที่จะระบุเจาะจงตำรวจไทยและตำรวจระหว่างประเทศ กฎเกณฑ์และหน่วยงานของรัฐที่มีส่วนร่วมในการปิดกั้นเว็บไซต์ และรูปแบบของการร่วมมือดังกล่าวมีเว็บไซต์แบบไม่มีค่าใช้จ่ายจำนวนมากที่อนุญาตให้ใคร ๆ ก็ได้เอาข้อมูลมาแสดงไว้โดยไม่มีข้อจำกัด เช่น เว็บไซต์ที่เป็นภาษาอังกฤษจำพวก Angelfire, Geocities และอื่น ๆ ที่ให้บริการลักษณะนี้ ซึ่งรองรับหน้าเว็บนับล้าน ซึ่งแต่ละอันสามารถเข้าไปชมได้ด้วย URL และ IP address ส่วนตัว การที่จะทำการปิดกั้นโดเมนเหล่านี้ทั้งหมด เท่ากับว่าเป็นการปิดระบบอินเทอร์เน็ตทั้งหมดของไทยวิธีการของกระทรวงฯ คือปิดโดเมนทั้งหมดเพื่อที่จะปิดหน้าเว็บที่มีปัญหาอันเดียวกระทรวงฯ จะต้องทำการพิจารณาอย่างมีสติว่าจะอนุญาตให้คนไทยตัดสินว่าสิ่งใด ไม่ดี สำหรับพวกเขาในระดับไหน
 10. กระทรวงฯ จะต้องแยกเหตุผลการปิดกั้นอินเทอร์เน็ตพวกกระดานแสดงความคิดเห็น โดยต้องระบุอย่างชัดเจนถึงเหตุผลในการปิดกั้นการแสดงความคิดเห็นของสาธารณะ
 11. เนื่องจากเว็บไซต์ค้นหาข้อมูลอย่างกูเกิล กำลังถูกร้องขอให้ปิดกั้นเว็บไซต์โดยใช้คำสำคัญ จะต้องระบุให้ชัดว่า คำสำคัญเหล่านั้นมีอะไรบ้าง

กระบวนการเหล่านี้ มีความเป็นไปได้สูงที่จะมีการใช้อำนาจในทางที่ผิด และการใช้อำนาจในทางที่ผิดดังกล่าวได้เกิดขึ้นแล้วในขณะนี้ ยกตัวอย่างเช่น มีบริษัทจำนวนมากที่อาจจะต้องการที่จะทำการกีดกันคู่แข่งทางธุรกิจบางราย หรือบุคคลใดบางคนในสาธารณะด้วยความริษยา เป็นการง่ายคายอย่างมากที่จะร้องต่อทางกระทรวงฯ ให้ทำการปิดกั้นเว็บไซต์ซึ่งการกระทำลักษณะนี้ จะเป็นการเพิ่มความเป็นไปได้ในการที่จะมีการใช้อำนาจในทางที่ผิด เนื่องจากการร้องขอเช่นนี้ไม่จำเป็นที่จะต้องทำการเปิดเผยตัวตนแต่อย่างใด

เป็นเวลานานแล้วที่ทางไซเบอร์คิลิน / ไซเบอร์อินสเปกเตอร์ ไม่เปิดโอกาสที่จะร้องขอต่อทางกระทรวงฯ ให้ถอนการปิดกั้นเว็บไซต์ อย่างไรก็ตามในขณะนี้ บุคคลทั่วไปสามารถที่จะร้องขอให้มีการถอนการปิดกั้น แต่ว่ากระบวนการดังกล่าวนั้นก็ช่างยากเย็นนักที่จะทำ นอกจากนี้ผู้ร้องขอให้เปิดเว็บไซต์ยังจำเป็นที่จะต้องเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวและอีเมลด้วย ส่งผลให้การปิดกั้นทำได้ง่าย ในขณะที่การเพิกถอนการปิดกั้นนั้นทำได้ลำบากมาก

เราคาดว่าอย่างน้อยร้อยละ 40 ของนักศึกษาไทย ที่จะไม่สามารถค้นคว้าข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์หรือรายงานทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพ เพราะผลจากการปิดกั้นเว็บไซต์นี้หมายความว่าบัณฑิตเหล่านี้จะไม่สามารถที่จะไปแข่งขันกับบัณฑิตต่างชาติได้ เราควรจะรับรู้่ว่าประเทศไทยนั้นขาดแคลนห้องสมุดเป็นอย่างมากโดยเฉพาะในต่างจังหวัด อินเทอร์เน็ตสำหรับหลายคนจึงเป็นช่องทางเดียวในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อทำการวิจัย

ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทุกคนในไทยต้องเผชิญกับปัญหาเว็บไซต์นับร้อยถูกปิด โดยไม่มีเหตุผลอธิบายที่แน่ชัด สถานการณ์เช่นนี้ส่งผลกระทบต่อการศึกษาวิจัยทางวิชาการ การแข่งขันทางธุรกิจ และเสรีภาพสื่อมวลชน รวมถึงสิทธิขั้นพื้นฐานและเสรีภาพ ผลโดยตรงที่เกิดขึ้นคือ สาธารณชนไม่มีช่องทางที่จะได้รับข้อมูลที่สมบูรณ์จากมุมมองของโลกภายนอก

ทางกระทรวงฯ ได้ทำการปิดกั้นเว็บไซต์ ของสองมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงของสหรัฐอเมริกา คือ Yale และ Tufts ดูเหมือนว่าเว็บไซต์ของทางมหาวิทยาลัย Yale จะถูกถอดจากการปิดกั้นแล้ว แต่อย่างไรก็ตามเป็นที่แน่ชัดแล้วว่า สิ่งเหล่านี้ไม่สามารถที่จะถือได้ว่าเป็นคุณประโยชน์แก่สังคมไทย นักเรียน และนักศึกษา ในการที่ไปปิดกั้นเว็บไซต์ของหนึ่งในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงของโลก ที่มีสมาชิกในราชวงศ์เป็นศิษย์เก่า

ถ้าทางกระทรวงฯ เชื่อว่ากระบวนการเหล่านี้ เป็นเพื่อประโยชน์ต่อสาธารณชนชาวไทย ที่เว็บไซต์บางแห่งจำเป็นที่จะต้องถูกปิดกั้นไม่ให้คนไทยได้เห็น ทั้ง ๆ ที่เว็บไซต์เหล่านี้สามารถเข้าชมได้อย่างง่ายดายจากต่างประเทศ เมื่อเป็นเช่นนั้นทางกระทรวงฯ จะต้องทำให้วิธีการเหล่านี้โปร่งใส และสอดคล้องกับหลักประชาธิปไตยโดย 1) เปิดเผยแพร่ใช้กฎหมายอะไร 2) เปิดเผยแพร่ให้เหตุผลอะไร 3) เปิดเผยแพร่ชื่อเว็บไซต์ที่ถูกปิดกั้น

สิ่งที่สำคัญที่สุด ของนโยบายการเซ็นเซอร์อินเทอร์เน็ต ของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คือการปิดเว็บไซต์ที่มีข้อความดูหมิ่นพระราชวงศ์ เป็นที่แน่แท้ว่าพวกเรานั้นมีความเคารพรักต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระราชวงศ์อย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามก็ดีจากการศึกษาการจัดประเภทเว็บไซต์ของกระทรวงฯ ไม่มีเว็บไซต์ไหนเลยในประเภท 9 ที่ยังเปิดให้บริการอยู่ แต่ขอถามว่าข้อความในเว็บไซต์เหล่านี้ จะส่งผลต่อความจงรักภักดีของเราต่อราชวงศ์จริงหรือ

ข้อแก้ตัวอันดับที่สอง ที่ทางกระทรวงฯ ใช้ในการเซ็นเซอร์คือเรื่อง ภาพลามกอนาจาร แต่เราคิดว่าในขณะนี้ประเทศไทยมีกฎหมายที่ครอบคลุม และทางตำรวจก็มีอำนาจที่จะจัดการเรื่องเหล่านี้ โดยใช้กฎหมายเป็นหลัก ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ เรา รู้สึกว่าทางที่ตีสังคมไทยควรได้รับการบอกกล่าว ว่า เรื่องปัญหาเหล่านี้เป็นเรื่องของทางกฎหมายและปัญหาทางสังคม ไม่ใช่เรื่องการเซ็นเซอร์ปิดกั้นอินเทอร์เน็ต

ถ้าเราสามารถขจัดเหตุผลทั้งสองอัน ที่นำมาอ้างใช้ในการเซ็นเซอร์อินเทอร์เน็ต เหตุผลเดียวที่ยังเหลืออยู่คือ การปิดกั้นโดยเหตุผลเรื่องการเมือง เราถือว่าเหตุผลทั้งสองที่กล่าวอ้างข้างต้นนั้น จริง ๆ แล้ว เปรียบเสมือนการสร้างกระแสปกปิดเรื่องการควบคุมการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองนั่นเอง

เราจึงต้องการที่จะสามารถที่จะได้รับข้อมูล ที่มี การแลกเปลี่ยนอย่างมีอิสระทางความคิดและความคิดเห็น

การปิดกั้นเว็บไซต์ หรือในทางที่จริงแล้วคือ การที่รัฐบาลทำการปิดกั้นเสรีภาพในการแสดงออก ซึ่งปกติจะเป็นวิธีการที่ใช้โดยรัฐบาล ที่รู้สึกว่าคุณไม่มั่นคงในการที่จะพยายามควบคุมประชาชน โดยปกติแล้ววิธีการเซ็นเซอร์เช่นนี้ จะใช้กับความคิดเห็นที่ต่อต้านรัฐบาล หรืออาจส่งผลกระทบต่อฐานอำนาจ เจกเช่นที่ใช้ใน พม่า หรือ จีน หรือ เกาหลีเหนือ ซึ่งที่จริงแล้วก็คือสิ่งเดียวกับที่ใช้ในสหรัฐอเมริกา แต่อยู่ในรูปที่เรียกว่า พระราชบัญญัติรักชาติ หรือ Patriot Act ประเทศไทยไม่ใช่พม่า หรือ จีน หรือ เกาหลีเหนือ (ตอนนี้) บางทีคำกล่าวของ อองซาน ซูจี ดูจะเหมาะสมกับเรื่องนี้มากที่สุด "เราไม่มีสิ่งใดที่จะต้องกลัว เว้นแต่ตัวความกลัวเอง"

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นหน่วยงานเพื่อประชาชน และบุคลากรก็เป็นผู้ที่ทำงานให้ประชาชน ประชาชนคนไทยเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานของกระทรวงฯ ดังนั้นเราจึงมีสิทธิพื้นฐานที่จะรู้

ถ้าเรายอมให้สิ่งที่ดูเหมือนเล็กน้อยเหล่านี้มามากมาย ๆ ลดทอนสิทธิเสรีภาพของเราโดยการเซ็นเซอร์ปิดกั้นอินเทอร์เน็ต ในที่สุดเสรีภาพอื่น ๆ ของเราก็อาจจะถูกลดทอนลงไปด้วยในที่สุด เราเชื่อว่าการเซ็นเซอร์อินเทอร์เน็ต เป็นการพยายามที่น่าหวาดหวั่นของพวกเขาเหล่าข้าราชการที่รับใช้นักการเมือง ในการที่จะทำลายเสรีภาพทางความคิดและความเห็นของเรา

ประเทศไทยอยู่ในจุดที่เป็นทางแยกที่สำคัญของประวัติศาสตร์ เราสามารถที่จะเลือกเสรีภาพและการสร้างสรรค์ หรือเราจะเลือกการปกปิดและการกดขี่

อินเทอร์เน็ตในขณะนี้เป็นที่เดียวที่ความเห็นทั้งหมดต่างเท่าเทียมกัน จึงเป็นการสมควรหรือที่จะมีบุคคลใดมาตัดสินความเห็นเหล่านี้ เราไม่เชื่อว่าอินเทอร์เน็ตสมควรที่จะมีการปกปิด ปิดกั้น หรือจัดการในทุกรูปแบบ

การเซ็นเซอร์อินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่ไม่สมควร น่ารังเกียจ และผิดกฎหมายในประเทศไทยอันเป็นประชาธิปไตย

เราขอร้องให้ท่านเข้ามาทำหน้าที่ และ ตรวจสอบการทำลายสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน และเสรีภาพของประชาชนในประเทศไทยอย่างชัดเจนครั้งนี้ อย่างละเอียดถี่ถ้วนและสมบูรณ์ที่สุด

ขอบคุณ

ภาคผนวก ก

กลุ่มเสรีภาพต่อต้านการเซ็นเซอร์แห่งประเทศไทย

เรื่อง ขอรบราบข้อมูลเกี่ยวกับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
อ้างถึง พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

เรียน ดร. สิทธิชัย โภคยอุดม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (กระทรวงไอซีที)

กราบเรียนท่านรัฐมนตรีที่เคารพ:

- 1) เราขอทราบรายชื่อกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งราชการ คำสั่งศาล หรือการตีความของผู้เชี่ยวชาญกฎหมาย ที่มอบอำนาจให้กับกระทรวงไอซีทีหรือหน่วยงานอื่นๆ ของรัฐ ในการปิดกั้นการเข้าถึงเว็บไซต์ ("บล็อก") หรือ "ขอความร่วมมือ" ในการบล็อกเว็บไซต์ในประเทศไทย
- 2) หากกระทรวงไอซีทีอ้างเหตุผลเกี่ยวกับ "ความมั่นคงของชาติ" ในการบล็อกเว็บไซต์ เราขอทราบชื่อ URL และ IP address ของเว็บไซต์แต่ละแห่งที่ถูกบล็อกด้วยเหตุผลดังกล่าว ตลอดจนข้อกฎหมายที่อธิบายการใช้เหตุผลนั้น และระยะเวลาการบล็อกเว็บไซต์แต่ละแห่ง
- 3) กระทรวงไอซีทีใช้หลักเกณฑ์อะไรบ้าง ในการกำหนดเหตุผลที่ใช้ในการบล็อกเว็บไซต์แต่ละแห่ง?
- 4) ใครเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ในข้อ 3)? เราขอทราบชื่อและข้อมูลการติดต่อ
- 5) เราขอทราบนิยามโดยละเอียดที่กระทรวงไอซีทีใช้ ของศัพท์ทางกฎหมายดังต่อไปนี้: "ไม่เหมาะสม" "อนาจาร" และ "ผิดกฎหมาย"
- 6) บุคคลใดในกระทรวงไอซีที เป็นผู้ตัดสินใจว่าเว็บไซต์ใดบ้างที่สมควรบล็อก? เราขอทราบชื่อและข้อมูลการติดต่อ
- 7) การตัดสินใจของกระทรวงไอซีทีในการบล็อกเว็บไซต์ เป็นการตัดสินใจของบุคคล (คนเดียวหรือหลายคน) หรือว่าการตัดสินใจแต่ละครั้งต้องส่งไปยังคณะกรรมการให้ทบทวน พิจารณา และอนุมัติก่อน? เราขอทราบชื่อและตำแหน่งของทุกคนที่มีส่วนในการตัดสินใจดังกล่าว
- 8) บุคคลใดในกระทรวงไอซีที มีอำนาจเหนือบุคคลและคณะกรรมการในข้อ 7) และเป็นผู้อนุมัติรายชื่อเว็บไซต์ที่ถูกบล็อก? เราขอทราบชื่อและข้อมูลการติดต่อ

- 9) ท้ายที่สุด บุคคลใดในกระทรวงไอซีทีที่มีความรับผิดชอบขั้นสุดท้ายในการปิดกั้นบนอินเทอร์เน็ต? เราขอทราบชื่อและข้อมูลการติดต่อ
- 10) กระทรวงไอซีทีใช้กระบวนการใดในการค้นหา URL (Uniform Record Locator) และ/หรือ IP address (Internet Protocol address) ที่ใช้ในการบล็อก?
- 11) กระทรวงไอซีทีใช้กระบวนการทางเทคนิคใด ในการส่งต่อ (redirect) ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยไปยัง CyberClean/CyberInspector หรือข้อความผิดพลาด (error message) ต่างๆ รวมทั้งข้อความดังต่อไปนี้:
- "Access Denied (policy_denied)";
 - "Network Error (tcp_error) communication error";
 - "Network Error (tcp_error) Operation timed out";
 - "Network error (dns_server_failure)";
 - [Browser] "can't find the server";
 - [Browser] "can't open the page-bad server response";
 - [Browser] "can't open the page-server stopped responding".
- 12) เราขอทราบชื่อ ตำแหน่ง และข้อมูลการติดต่อสำหรับผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) แต่ละรายที่กระทรวงไอซีทีขอความร่วมมือในการบล็อกเว็บไซต์
- 13) เราขอทราบลักษณะความสัมพันธ์ กระบวนการ ตลอดจนชื่อ ตำแหน่ง และข้อมูลการติดต่อของความร่วมมือระหว่างกระทรวงไอซีทีและกรมตำรวจ กสท. โทรคมนาคม และหน่วยงานรัฐอื่นๆ ที่ให้ความร่วมมือในการบล็อกเว็บไซต์
- 14) เราขอทราบชื่อหน่วยงานรัฐด้านการปราบปรามและการกำกับดูแล ทั้งในไทยและต่างประเทศ ที่กระทรวงไอซีทีร่วมมือในการบล็อกเว็บไซต์ พร้อมทั้งชื่อ ตำแหน่ง ข้อมูลการติดต่อ ตลอดจนรูปแบบและขอบเขตของความร่วมมือดังกล่าว
- 15) เราขอสำเนารายชื่อเว็บไซต์ที่ถูกบล็อก (blocklist) ของกระทรวงไอซีที ฉบับสมบูรณ์

16) เราขอสำเนารายชื่อใดๆ ก็ตาม ที่กระทรวงไอซีทีหรือบุคคลใดก็ตามที่กระทรวงไอซีทีว่าจ้างมีอยู่ในครอบครองของเว็บไซต์ที่ถูกบล็อกโดยหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ รวมทั้งหน่วยงานดังต่อไปนี้:

a) กรมตำรวจ

b) บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)

17) เราขอรายชื่อเว็บไซต์ที่ถูกบล็อกกระดานสนทนา (Internet forum) พร้อมด้วยเหตุผลในการปิดกั้นการแสดงความคิดเห็นในสาธารณะ

16) ต่อเนื่องจากข้อ 15) ข้างต้น เราขอข้อมูลช่วงระยะเวลา ที่กระทรวงไอซีทีสั่งหรือขอความร่วมมือ ให้บล็อกเนื้อหาส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดของเว็บไซต์ดังต่อไปนี้:

a) 19sep.org

b) midnightuniv.org

c) prachatai.com

19) เราขอสำเนาจดหมายขอความร่วมมือ ที่หน่วยงานรัฐทั้งหมดรวมทั้งกระทรวงไอซีทีด้วย ส่งไปยังกูเกิ้ล (Google) หรือ search engine อื่นๆ ในการบล็อกเว็บไซต์ ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดๆ ก็ตาม

20) หากวิธีการบล็อกในข้อ 19) ข้างต้น รวมถึงการบล็อกด้วยการใช้คำค้นหา (keyword search) เราขอทราบรายชื่อคำค้นหาเหล่านั้น และชื่อพร้อมข้อมูลการติดต่อ ของบุคคลที่กระทรวงไอซีทีซึ่งเป็นผู้กำหนดรายชื่อคำเหล่านั้น

หากกระทรวงไอซีทีล้มเหลวหรือปฏิเสธที่จะให้ข้อมูลดังกล่าวข้างต้น หรือไม่มอบข้อมูลแก่เราภายในสามสิบ (30) วัน ตามกฎหมาย หลังจากวันที่ในจดหมายฉบับนี้ จะถือเป็นการละเมิดพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

เราขอขอบคุณล่วงหน้าสำหรับคำตอบของท่านในประเด็นคำถามดังกล่าวข้างต้น

ขอแสดงความนับถือ

กลุ่มเสรีภาพต่อต้านการเซ็นเซอร์แห่งประเทศไทย

ด่วนที่สุด

ที่ ทก 0200.14/ 1๕๖1

ภาคผนวก ก

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
89/2 หมู่ 3 อาคาร 9 บมจ. ทีไอที
ถนนแจ้งวัฒนะ หลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

๙ มีนาคม 2550

เรื่อง ชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

เรียน Mr. C.J. HINKE

(ในฐานะหัวหน้าคณะกรรมาธิการการเซ็นเซอร์แห่งประเทศไทย)

อ้างถึง หนังสือกลุ่มเสรีภาพต่อต้านการเซ็นเซอร์แห่งประเทศไทย ลงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2550

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประเด็นคำตอบข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการในการบล็อกเว็บไซต์ในประเทศไทย

ตามหนังสือที่อ้างถึงกลุ่มเสรีภาพต่อต้านการเซ็นเซอร์แห่งประเทศไทย ได้ขอให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการในการบล็อกเว็บไซต์ในประเทศไทย นั้น

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ขอชี้แจงว่า กระทรวงฯ ไม่ได้เป็นผู้ดำเนินการปิดกั้นเว็บไซต์ เพียงแต่เสนอแนะไปยังผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตให้ปฏิบัติตามหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ให้บริการ โดยแจ้งให้ทราบว่ารายชื่อของเว็บไซต์ตามรายการที่ส่งไปให้พิจารณานี้ ทางกระทรวงฯ ได้ตรวจสอบจากข้อร้องเรียนของประชาชนแล้ว เห็นว่า เป็นเว็บไซต์ที่สมควรปิดกั้น ตามสาเหตุที่ไม่เหมาะสมตามที่แจ้งไปในแต่ละรายการ ซึ่งผู้ให้บริการปฏิบัติพิจารณารายการดังกล่าวและดำเนินการแตกต่างกันไปตามความคิดเห็นของผู้ให้บริการ ซึ่งกระทรวงฯ มิได้ไปบังคับให้ปฏิบัติแต่อย่างใด

สำหรับกรณีที่ขอทราบข้อมูลในประเด็นต่าง ๆ จำนวน 20 ข้อ นั้น กระทรวงฯ ได้พิจารณาและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่มาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายไกรสร พรสุธี)

ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สำนักงานปลัดกระทรวงฯ

กลุ่มตรวจสอบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

โทร. 0 2505 7147

โทรสาร 0 2568 2483

**ประเด็นคำตอบเกี่ยวกับการดำเนินการของ
กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเกี่ยวกับการบล็อกเว็บไซต์**

คำตอบ ข้อ 1. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 โดยมาตรา 24 บัญญัติให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผน ส่งเสริม พัฒนา และดำเนินการเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การอุดมศึกษา และการสถิติ และราชการอื่นตามที่มิกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กฎหมายที่นำมาปรับใช้ได้แก่ประมวลกฎหมายอาญา ภาค 2 ซึ่งมีความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย ความผิดฐานหมิ่นประมาท ความผิดตามมาตรา 287 การเผยแพร่สื่อลามก ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในเรื่องละเมิด พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 เกี่ยวกับการเอาไปซึ่งข้อมูลหรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ของผู้อื่น พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ที่คุ้มครองสิทธิแห่งเจ้าของข้อมูลคอมพิวเตอร์

อำนาจในการปิดกั้นการเข้าถึงเว็บไซต์ กระทรวงฯ ได้มีคำสั่งกระทรวงฯ ที่ 82/2549 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานผู้ให้บริการทางอินเทอร์เน็ตและผู้ดูแลเว็บไซต์ เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2549 โดยแต่งตั้งตามคำสั่งคณะกรรมการฯ ที่ 5/2549 เพื่อควบคุมการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารระบบเทคโนโลยี

ในการจัดทำรายการเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม กระทรวงฯ เพียงแต่เสนอแนะไปยังผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) ให้ปฏิบัติตามหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ให้บริการโดยแจ้งให้ทราบว่ารายชื่อของเว็บไซต์ตามรายการที่ส่งไปให้พิจารณาปิดกั้นนี้ อาจทำให้ผู้ให้บริการที่ไม่ปฏิบัติตามละเมิดกฎหมายหรือข้อสัญญาที่ทำไว้กับสำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติได้

คำตอบ ข้อ 2. ในเรื่อง “ความมั่นคงแห่งชาติ” กระทรวงฯ ไม่ได้เป็นผู้ตัดสินใจว่าเว็บใดเป็นภัยต่อความมั่นคง แต่ได้ประสานงานให้ข้อมูลกับสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ หรือ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ หรือ คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ (คมช.)

คำตอบ ข้อ 3. การพิจารณาว่าเว็บใดเป็นเว็บที่ไม่เหมาะสม กระทรวงฯ พิจารณาจากข้อร้องเรียน ข้อกฎหมายทั่วไปและพระราชบัญญัติของผู้มีอำนาจบังคับใช้กฎหมายส่งเรื่องให้กระทรวงฯ พิจารณาแจ้งให้ ISP ปิดกั้น

คำตอบ ข้อ 4. ในการกำหนดหลักเกณฑ์ในข้อ 3 เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล ที่มอบหมายโดยการออกคำสั่งในการปิดเว็บหรือบล็อกเว็บ เพื่อความสงบสุขของสังคม ซึ่งไม่ขัดต่อกฎหมายและศีลธรรมอันดีของประชาชน

คำตอบ ข้อ 5. นิยามของศัพท์ทางกฎหมาย ในเรื่อง “อนาจาร” “สื่อลามก” และ “ผิดกฎหมาย” เป็นไปตามกฎหมายที่ให้อำนาจไว้ เช่น ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 287 ซึ่งบัญญัติว่า “ผู้ใด

(1) เพื่อความประสงค์แห่งการค้า หรือโดยการค้า เพื่อการแจกจ่ายหรือเพื่อการแสดงอวดแก่ประชาชน ทำ ผลิต มีไว้ นำเข้าหรือยังให้นำเข้าในราชอาณาจักร ส่งออกหรือยังให้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร พาไปหรือยังให้พาไปหรือทำให้แพร่หลายโดยประการใดๆ ซึ่งเอกสาร ภาพเขียน ภาพพิมพ์ ภาพระบายสี สิ่งพิมพ์ รูปภาพ ภาพโฆษณา เครื่องหมาย รูปถ่าย ภาพยนตร์ แถบบันทึกเสียง แถบบันทึกภาพหรือสิ่งอื่นใดอันลามก

(2) ประกอบการค้า หรือมีส่วนหรือเกี่ยวข้องในการค้าเกี่ยวกับวัตถุสิ่งของลามกดังกล่าวแล้ว แจกจ่ายหรือแสดงอวดแก่ประชาชน หรือให้เช่าวัตถุหรือสิ่งของเช่นนั้น

(3) เพื่อจะช่วยการทำให้เผยแพร่หลาย หรือการค้าวัตถุหรือสิ่งของลามกดังกล่าวแล้ว โฆษณาหรือโฆษณาโดยประการใดๆ ว่ามีบุคคลกระทำการอันเป็นความผิดตามมาตรานี้ หรือโฆษณาหรือโฆษณาว่าวัตถุ หรือสิ่งของลามกดังกล่าวแล้วจะหาได้จากบุคคลใดหรือโดยวิธีใด

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาทหรือทั้งจำ
ทั้งปรับ"

สื่อลามกนั้น มีอยู่ 2 ลักษณะ คือ PORNOGRAPHY ได้แก่ การแสดงถึงพฤติกรรมทางเพศไม่ว่าจะเป็นการเขียนหรือภาพที่นำไปสู่การตื่นเต้นทางเพศหรือขู่คุกคามารมณ์ หรือทำให้เกิดกำหนัด อีกลักษณะหนึ่ง คือ OBSCENITY หมายถึง สิ่งที่ทำให้เกิดความรู้สึกอันน่ารังเกียจ เช่นแสดงด้วยคำหรือวัตถุสิ่งของทางเพศในลักษณะที่หยาบช้าน่าเกลียด ซึ่งในกฎหมายไม่มีบทนิยามชัดเจนเอาไว้ เป็นหน้าที่ของศาลที่ต้องตีความ กรณีที่ศาลวินิจฉัยว่าเป็น "สิ่งลามก"

- ภาพหญิงเปลือยกายกอดชาย
- ภาพหญิงสวมแต่กางเกงในโปรงตา มีผู้ชายนอนกอด มือโอบบริเวณทรวงอก
- ภาพหญิงเปลือยกายท่อนบน ใช้นิ้วมือกดหูโทรศัพท์กดที่อวัยวะเพศ
- ภาพหญิงเปลือยกายมีแผลลุมตัว มือข้างหนึ่งกุมนมอีกข้างหนึ่งกุม

อวัยวะเพศ

- ภาพหญิงเปิดเสื้อให้เห็นนมล้วงมือเข้าไปในกระโปรง
- ภาพหญิงเปลือยสวมกางเกงในมือล้วงไปที่อวัยวะเพศ
- ภาพหญิงเปลือยสวมกางเกงขาสั้นมือข้างหนึ่งล้วงไปที่อวัยวะเพศ ภาพ

ดังกล่าวแม้ไม่เห็นอวัยวะเพศชัดเจน แต่มีลักษณะขู่คุกคามารมณ์

ส่วนกรณีที่ศาลเคยวินิจฉัยว่าไม่ใช่สิ่งลามก คือ ภาพสตรีที่แสดงส่วนสัค ความสมบูรณ์ของร่างกายไม่มีสิ่งปกปิด ส่วนล่างพยายามปกปิดหรือทำเป็นเพียงเงาๆ ลบเลื่อนให้เป็นอวัยวะที่ราบเรียบ ซึ่งไม่มีลักษณะน่าเกลียด น่าอุจาดบัดสี จึงไม่ลามก

ส่วน "ไม่เหมาะสม" นั้น กระทรวงฯ พิจารณาจากข้อเรียกร้องทางสังคม ที่มีประชาชนเห็นว่าเป็นภาพ หรือเป็นข้อมูลที่ "ไม่เหมาะสม" จึงได้รายงานหัวหน้าส่วนราชการเพื่อเป็นผู้พิจารณา เพื่อให้มีอำนาจในการพิจารณาสั่งดำเนินการต่อไป

คำตอบ ข้อ 6. หัวหน้าส่วนราชการ ในฐานะเป็นผู้บริหารกระทรวงฯ เป็นผู้พิจารณาก่อนแจ้ง ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) พิจารณาต่อไป

คำตอบ ข้อ 7. การตัดสินใจในการบล็อกเว็บไซต์นั้น จะมีคณะกรรมการพิจารณาก่อนแล้ว นำเสนอผู้บริหารเพื่อพิจารณาในขั้นต่อไป

คำตอบ ข้อ 8. ไม่มีบุคคลที่มีอำนาจเหนือหัวหน้าส่วนราชการกระทรวงฯ เนื่องจากกระทรวงฯ ทำงานในรูปแบบของคณะกรรมการและในทางปฏิบัติที่ผ่านมากระทรวงฯ ไม่มีการสั่งบล็อกเว็บไซต์ โดยบุคคลใด บุคคลหนึ่ง โดยเฉพาะ ยกเว้นเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ

คำตอบ ข้อ 9. ขอให้พิจารณาคำตอบในข้อ 6

คำตอบ ข้อ 10. มาจากประชาชนร้องเรียนผ่านตรา Cyberclean และร้องเรียนผ่าน GCC1111

คำตอบ ข้อ 11. กระบวนการ Redirect ไปยัง Cyberclean / Cyberinspector หรือความผิดพลาดอื่นๆ เป็นขั้นตอนของทางราชการ ซึ่งไม่สามารถตอบได้

คำตอบ ข้อ 12. ข้อมูลในการติดต่อกับผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) เป็นข้อมูลของผู้ประกอบการโดยตรง จึงไม่สามารถให้ได้

คำตอบ ข้อ 13. ในการติดต่อ หรือขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานรัฐ หรือหน่วยงานอื่นๆ นั้น เป็นการติดต่อระหว่างหน่วยงานด้วยกัน ซึ่งไม่ได้เจาะจงตัวบุคคลแต่อย่างใด

คำตอบ ข้อ 14. หน่วยงานรัฐด้านการปราบปรามและกำกับดูแลที่ให้ความร่วมมือกับกระทรวงฯ ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสำนักงานกึ่งรัฐวิสาหกิจแห่งชาติ และสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ทั้งนี้ในการติดต่อกับส่วนราชการดังกล่าว กระทรวงฯ ไม่ได้ระบุตัวบุคคลแต่อย่างใด

คำตอบ ข้อ 15. รายชื่อเว็บไซต์ที่ถูกบล็อกนั้นไม่สามารถให้ได้ เนื่องจาก พรบ. ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.2540 มาตรา 15 ข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ ตามกฎหมายของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน

(1) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือความมั่นคงในทางเศรษฐกิจการคลังของประเทศ

(2) การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการฟ้องคดี การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม

คำตอบ ข้อ 16. กระทรวงฯ ไม่มีการว่าจ้างในการบล็อกเว็บไซต์

คำตอบ ข้อ 17. กระทรวงฯ ไม่เคยบล็อกกระดานสนทนา

คำตอบ ข้อ 18. ข้อมูลบางส่วนไม่สามารถให้ได้ ซึ่งเป็นไปตามคำตอบข้อ 15 ทั้งนี้ เนื่องจากมีเว็บไซต์ที่ผู้ร้องขอ กระทรวงฯ ได้ถูกฟ้องคดี และคดียังอยู่การพิจารณาของศาลปกครอง

คำตอบ ข้อ 19. กระทรวงฯ ไม่เคยทำหนังสือขอความร่วมมือไปยัง Google แต่อย่างไร
สำหรับหน่วยงานอื่นๆ นั้น กระทรวงฯ ไม่สามารถตอบได้

คำตอบ ข้อ 20. กระทรวงฯ ไม่ได้ดำเนินการแต่อย่างไร

ภาคผนวก ฐ

Freedom Against Censorship Thailand
กลุ่มเสรีภาพต่อต้านการเซ็นเซอร์แห่งประเทศไทย

23 มีนาคม 2550

ประธานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล
กรุงเทพ 10300

เรียน ท่านประธานฯ

กลุ่มเสรีภาพต่อต้านการเซ็นเซอร์แห่งประเทศไทย (Freedom Against Censorship Thailand หรือ FACT) ได้ยื่นจดหมายขอข้อมูล (รายละเอียดตามแนบ) ตามสิทธิภายใต้ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ต่อ ดร. สิทธิชัย โกโดยอุดม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (กระทรวงไอซีที) โดยมีรองปลัดกระทรวงไอซีทีเป็นผู้รับจดหมายด้วยตัวเองที่กระทรวงไอซีที เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2550 จดหมายของเรามีผู้ลงนาม 257 ราย และองค์กรพัฒนาเอกชนระหว่างประเทศที่ต่อต้านการเซ็นเซอร์อินเทอร์เน็ต อีก 56 องค์กร จาก 19 ประเทศ

จวบจนปัจจุบัน กระทรวงไอซีทีก็ยังปฏิเสธที่จะให้ข้อมูลตามคำขอของเรา

กระทรวงไอซีทีอ้างคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ 5/2549 เป็นหลักในการเซ็นเซอร์อินเทอร์เน็ต เนื่องจากกระทรวงไอซีทีได้ทำการปิดกั้นเว็บไซต์ตั้งแต่ต้นปี 2547 ไม่ใช่เพิ่งมาเริ่มปิดกั้นหลังเกิดรัฐประหาร เรามองว่าเหตุผลข้อนี้เป็นข้ออ้างเท่านั้น เรายังมีคำถามอยู่ว่า มีกฎหมายกฎระเบียบราชการ หรือคำสั่งศาลฉบับใด ที่มอบอำนาจให้กระทรวงไอซีทีปิดกั้นเว็บไซต์ก่อนคำสั่งของคณะปฏิรูปฯ ฉบับที่ 5/2549 ลงวันที่ 20 กันยายน 2549

แม้ว่ารัฐธรรมนูญฉบับปี 2540 จะถูกยกเลิกโดยรัฐประหาร เรายังถือว่ารัฐธรรมนูญฉบับนั้นเป็นพื้นฐานของกฎหมายไทย จนกว่าจะมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ การเซ็นเซอร์อินเทอร์เน็ตเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย ไม่ว่าจะในปัจจุบันหรือในอดีต และละเมิดรัฐธรรมนูญไทย โดยเฉพาะมาตรา 37 ซึ่งรับรองสิทธิในการสื่อสารระหว่างกันโดยเสรีของประชาชน

กระทรวงไอซีทีก็ยังตอบว่า กระทรวงไอซีทีไม่ได้ปิดกั้นเว็บไซต์ใดๆ นี่เป็นความจริง เพราะกระทรวงไอซีทีที่เพิ่งแต่โพสต์

รายชื่อเว็บไซต์ที่ถูกปิดกั้นบนเว็บไซต์ชื่อ <<http://i-am-thai.com>> ซึ่งที่จริงคือเว็บ <<http://cyberinspector.org/ict/modules/viewisp/login.php>> สำหรับให้ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (Internet Service Providers หรือ ISP) เข้าใช้ เว็บไซต์แห่งนี้ถูกบล็อกด้วยชื่อผู้ใช้และพาสเวิร์ด ทำให้สาธารณชนเข้าดูไม่ได้

กระทรวงไอซีทีบล็อกเว็บไซต์ "ตามคำร้องขอ" ด้วยการติดต่อกับ ISP "อย่างไม่เป็นทางการ" กระทรวงไอซีทีอ้างว่าการที่ ISP ไปบล็อกเว็บไซต์ตามคำร้องขอของกระทรวงไอซีทีให้ปิดกั้นนั้น ISP ทำไปโดยสมัครใจ แต่เป็นข้ออ้างที่ฟังไม่ขึ้น เมื่อคำนึงถึงการใช้มาตรการกีดกันและคำขู่ว่า ISP อาจผิดกฎหมายถ้าไม่ทำตามคำร้องขอ ในคำตอบของกระทรวงไอซีทีลงวันที่ 8 มีนาคม 2550 และจดหมายฉบับก่อนจากไกรสร พรสุธี ลงวันที่ 7 กรกฎาคม 2550

นอกจากนี้ คำตอบของกระทรวงไอซีทีที่ว่า ไม่เคยปิดกั้นกระดานสนทนาบนอินเทอร์เน็ตนั้นก็ไม่เป็นความจริง หลายหน้าในกระดานสนทนา เช่น Pantip.com, Thaimisc.com, Doball.net, Thai.net, Sakulthai.com และ Kruaklaibaan.com ปรากฏในรายชื่อเว็บไซต์ที่ถูกปิดกั้น ที่โพสต์ลงเว็บไซต์กระทรวงไอซีทีที่ <<http://www.i-am-thai.com>>

ท้ายที่สุด กระทรวงไอซีทียังปฏิเสธที่จะทำงานอย่างโปร่งใสและมีความรับผิดชอบ ด้วยการไม่ยอมให้ประชาชนเข้าถึงรายชื่อเว็บไซต์ที่ถูกปิดกั้น อธิบายหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการปิดกั้น หรืออธิบายวิธีการปิดกั้นอย่างชัดเจน กระทรวงไอซีทีอ้างเหตุผลว่าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ หรือการเปิดเผยจะทำให้การบังคับให้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ กระทรวงไอซีทีไม่ยอมแม้แต่ตอบเราว่า เว็บไซต์ที่ถูกปิดกั้นทั้งหมดนั้นมีจำนวนเท่าไร การเปิดเผยจำนวนเว็บไซต์ที่ถูกปิดกั้นจะนำความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ หรือทำให้การบังคับให้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพได้อย่างไร?

กระทรวงไอซีทีล้มเหลวที่จะตอบคำถามและให้ข้อมูลที่เราร้องขอเมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2550 โดยไม่อธิบายเหตุผลที่ไม่ตอบคำถามของเรา ภายใต้ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสาร

เรามองว่า กระทรวงไอซีทีกำลังซ่อนวาระทางการเมืองไว้ภายใต้เงื่อนไขใน พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารที่ยอมให้หน่วยงานรัฐใช้ในการไม่เปิดเผยข้อมูล FACT มองว่า นี่เป็นอีกตัวอย่างหนึ่งของกระทรวงที่ทำงานนอกกฎหมายและท้าทายกฎหมายตลอดมา

จดหมายฉบับนี้คือคำร้องเรียนอย่างเป็นทางการของเราต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เราขอความกรุณาให้ท่านสอบสวนเรื่องนี้อย่างละเอียด และตอบเราโดยเร็ว เพื่อที่เราจะได้รับข้อมูลที่ร้องขอ

กระทรวงไอซีทีได้บล็อกความพยายามของเราที่จะเข้าถึงข้อมูล เป็นเวลานานกว่าหนึ่งปีแล้ว เรายินดีเดินทางไปให้การต่อคณะกรรมการของท่าน หากมีโอกาส

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ด้วยความนับถือ

ภาคผนวก ข

ที่ นร ๐๑๐๘/ ๕๖๖๗

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี
อุตสาหกรรม และการเกษตร
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

ศ เมษายน ๒๕๕๑

เรื่อง แจ้งผลคำวินิจฉัย

เรียน หัวหน้ากลุ่มเสรีภาพต่อต้านการเซ็นเซอร์แห่งประเทศไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาคำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ฯ
ที่ วท ๒ /๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๑

ตามที่ ท่านได้อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของกระทรวงเทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสารเกี่ยวกับการปิดกั้นเว็บไซต์ในประเทศไทย นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยี อุตสาหกรรม และการเกษตรได้มีคำวินิจฉัย ที่ วท ๒/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๑
มีนาคม ๒๕๕๑ ให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่
ผู้อุทธรณ์ร้องขอ คือ ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ข้อ ๑๒ ทั้งหมด และข้อ ๑๕ ในลักษณะเป็นกลุ่ม
แยกประเภทเว็บไซต์ที่ถูกบล็อกตามที่คณะกรรมการวินิจฉัยฯได้แยกไว้ ส่วนข้อมูลข่าวสารตาม
อุทธรณ์ข้อ ๑๘ ให้ยกอุทธรณ์ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางวนิดา สักการโกศล)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
เลขานุการฯ

ฝ่ายเลขานุการฯ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๘๕๕๙ โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๕๕๓

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร
ที่ วท ๒ /๒๕๕๑

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปิดกั้นเว็บไซต์ในประเทศไทย

ผู้อุทธรณ์ กลุ่มเสรีภาพต่อต้านการเซ็นเซอร์แห่งประเทศไทย โดยมีสเตอร์ ซี เจ อิงเก้
(Mr. C. J. HINKE) และพวก รวม ๒๕๗ คน
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า กลุ่มเสรีภาพต่อต้านการเซ็นเซอร์แห่งประเทศไทย โดยมีสเตอร์ ซี เจ อิงเก้ และพวก รวม ๒๕๗ คน กลุ่มผู้อุทธรณ์ มีหนังสือลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (นายสิทธิชัย โภไคยอุดม) เพื่อขอทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปิดกั้นเว็บไซต์ในประเทศไทย โดยอ้างถึงสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ทั้งนี้ กลุ่มผู้อุทธรณ์ได้ตั้งเป็นคำถามข้อสงสัยซึ่งเกี่ยวกับการขอข้อมูลข่าวสารรวมทั้งสิ้น ๒๐ ประเด็น ความโดยสรุปดังนี้

๑. ขอทราบรายชื่อกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งราชการ คำสั่งศาล หรือการตีความของผู้เชี่ยวชาญกฎหมาย ที่มีอบให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐ ในการปิดกั้นเว็บไซต์ (บล็อก) หรือ "ขอความร่วมมือ" ในการบล็อกเว็บไซต์ในประเทศไทย

๒. หากกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอ้างเหตุผลเกี่ยวกับ "ความมั่นคงของชาติ" ในการบล็อกเว็บไซต์ ขอทราบรายชื่อ URL และ IP address ของเว็บไซต์แต่ละแห่งที่ถูกบล็อกด้วยเหตุผลดังกล่าว ตลอดจนชื่อกฎหมายที่อธิบายการใช้เหตุผลนั้น และระยะเวลาการบล็อกเว็บไซต์แต่ละแห่ง

๓. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารใช้หลักเกณฑ์อะไรบ้าง ในการกำหนดเหตุผลที่ใช้ในการบล็อกเว็บไซต์แต่ละแห่ง

๔. ใครเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ในข้อ ๓ ขอทราบรายชื่อและข้อมูลการติดต่อ

๕. ขอทราบนิยามโดยละเอียดที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารใช้ ของศัพท์

สำเนาถูกต้อง
คำสั่งกฎหมายดังต่อไปนี้ "ไม่เหมาะสม" "อนาจาร" และ "ผิดกฎหมาย"

(นายเวชวุฒิ บุญชูใจ)

จาก.ม.น.๑

/๒. บุคคลใด

หน้า ๑ ใน ๑๐ หน้า

คำวินิจฉัยที่ ๖๒ / ๒๕๕๑

๖. บุคคลใดในกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นผู้ตัดสินใจว่าเว็บไซต์ใดบ้างที่สมควรบล็อก ขอทราบรายชื่อและข้อมูลการติดต่อ

๗. การตัดสินใจของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบล็อกเว็บไซต์ เป็นการตัดสินใจของบุคคล (คนเดียวหรือหลายคน) หรือการตัดสินใจแต่ละครั้งต้องส่งไปยังคณะกรรมการให้ทบทวน ทิจารณา และอนุมัติก่อน ขอทราบรายชื่อและตำแหน่งของทุกคนที่มีส่วนในการตัดสินใจดังกล่าว

๘. บุคคลในกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีอำนาจเหนือบุคคลและคณะกรรมการในข้อ ๗ และเป็นผู้อนุมัติรายชื่อเว็บไซต์ที่ถูกบล็อก ขอทราบรายชื่อและข้อมูลการติดต่อ

๙. บุคคลในกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีความรับผิดชอบขั้นสุดท้ายในการปิดกั้นบนอินเทอร์เน็ต ขอทราบรายชื่อและข้อมูลการติดต่อ

๑๐. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ใช้กระบวนการใดในการค้นหา URL (Uniform Record Locator) และหรือ IP address (Internet Protocol address) ที่ใช้ในการบล็อก

๑๑. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารใช้กระบวนการทางเทคนิคใด ในการส่งต่อ (Redirect) ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไปยัง Cyber Clean/Cyber Inspector หรือข้อความผิดพลาด (Error message) ต่าง ๆ รวมทั้งข้อความดังต่อไปนี้

๑๑.๑ "Access Denied (policy_denied)"

๑๑.๒ "Network Error (tcp_error) communication error"

๑๑.๓ "Network Error (tcp_error) Operation timed out"

๑๑.๔ "Network Error (dns_failure)"

๑๑.๕ [Browser] "can't find the server"

๑๑.๖ [Browser] "can't open the page-bad server response"

๑๑.๗ [Browser] "can't open the page-server stopped responding"

๑๒. ขอทราบรายชื่อ ตำแหน่ง และข้อมูลการติดต่อกับผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) แต่ละรายที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารขอความร่วมมือในการบล็อกเว็บไซต์

๑๓. ขอทราบลักษณะความสัมพันธ์ กระบวนการ ตลอดจนชื่อ ตำแหน่ง และข้อมูลการติดต่อของความร่วมมือระหว่างกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและกรมตำรวจ บริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) และหน่วยงานอื่น ๆ ที่ให้ความร่วมมือในการบล็อกเว็บไซต์

๑๔. ขอทราบชื่อหน่วยงานรัฐด้านการปราบปรามและการกำกับดูแลทั้งในประเทศและต่างประเทศ ถ้าเป็นที่ถูกระงับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารร่วมมือในการบล็อกเว็บไซต์ พร้อมทั้งชื่อ ตำแหน่ง ข้อมูลการติดต่อ ตลอดจนรูปแบบและขอบเขตของความร่วมมือดังกล่าว

(นางเบญจพรุณี บุญชูวิทย์)

จวค.นท.๘๖

/ ๑๕. ขอสำเนา....

หน้า ๓ ใน ๑๐ หน้า

คำวินิจฉัย ที่ วท ๒ / ๒๕๕๑

๑๕. ขอสำเนารายชื่อเว็บไซต์ที่ถูกบล็อก (Block list) ของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ฉบับสมบูรณ์

๑๖. ขอสำเนารายชื่อใด ๆ ก็ตามที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือบุคคลใดก็ตามที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารว่าจำงมีอยู่ในความครอบครอง ของเว็บไซต์ที่ถูกบล็อก โดยหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ รวมทั้งหน่วยงานดังต่อไปนี้

๑๖.๑ กรมตำรวจ

๑๖.๒ บริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)

๑๗. ขอรายชื่อเว็บไซต์ที่ถูกบล็อกกระดานสนทนา (Internet forum) พร้อมด้วยเหตุผลในการปิดกั้นการแสดงความเห็นในที่สาธารณะ

๑๘. ต่อเนื่องจากข้อ ๑๕ ขอข้อมูลช่วงระยะเวลาที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสั่งหรือขอความร่วมมือให้บล็อกเนื้อหาส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดของเว็บไซต์ดังต่อไปนี้

๑๘.๑ 19sep.org

๑๘.๒ midnightuniv.org

๑๘.๓ prachatai.com

๑๙. ขอสำเนาจดหมายขอความร่วมมือที่หน่วยงานรัฐทั้งหมดรวมทั้งกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้วย ส่งไปยังกูเกิ้ล (Google) หรือ Search engine อื่น ๆ ในการบล็อกเว็บไซต์ไม่ว่าจะโดยวิธีการใด ๆ ก็ตาม

๒๐. หากวิธีการบล็อกในข้อ ๑๙ รวมถึงการบล็อกด้วยการใช้คำค้นหา (Keyword search) ขอทราบรายชื่อคำค้นหาเหล่านั้น และชื่อพร้อมข้อมูลการติดต่อ ของบุคคลที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารซึ่งเป็นผู้กำหนดรายชื่อเหล่านั้น

ต่อมา กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทก ๐๒๐๐.๑๔/๑๒๕๔ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๐ ถึงมิสเตอร์ ซี เจ ฮิงเก้ (Mr. C. J. HINKE) ในฐานะหัวหน้าคณะกลุ่มเสรีภาพต่อต้านการเซ็นเซอร์แห่งประเทศไทย ซึ่งแจ้งว่า กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่ได้เป็นผู้ดำเนินการปิดกั้นเว็บไซต์ เพียงแต่เสนอแนะไปยังผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตให้ปฏิบัติตามหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ให้บริการ โดยแจ้งให้ทราบว่ารายชื่อเว็บไซต์ตามรายการที่ส่งให้ไปพิจารณานี้ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ตรวจสอบจากข้อร้องเรียนของประชาชนแล้วเห็นว่า เป็นเว็บไซต์ที่สมควรปิดกั้นตามสาเหตุที่ไม่เหมาะสมตามที่แจ้งไปในแต่ละรายการ ซึ่งผู้ให้บริการปฏิบัติพิจารณารายการดังกล่าวและดำเนินการแตกต่างกันไปตามความเห็นของผู้ให้บริการ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมิได้บังคับให้ปฏิบัติแต่อย่างใด พร้อมทั้งชี้แจงตอบคำถามข้อสงสัยทั้ง ๒๐ ประเด็น ตามคำร้องขอข้อมูลข่าวสาร

/ ของผู้ ...

๐
(นางสาวชวาลิ บุญวิทย์)

จวท.บส.๘๖

คำวินิจฉัยที่ รท ๒ / ๒๕๕๑

ของกลุ่มผู้อุทธรณ์ ซึ่งมีประเด็นเฉพาะที่ถือว่าเป็นคำสั่งปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ความโดยสรุปคือ

คำชี้แจงข้อที่ ๑๒ แจ้งว่า ข้อมูลในการติดต่อกับผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) เป็นข้อมูลของ ผู้ประกอบการโดยตรง จึงไม่สามารถให้ได้

คำชี้แจงข้อที่ ๑๕ แจ้งว่า รายชื่อเว็บไซต์ที่ถูกบล็อกนั้นไม่สามารถให้ได้ เนื่องจากเข้าข่ายยกเว้น ที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้ตามมาตรา ๑๕ (๑)และ(๒) แห่งพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

คำชี้แจงข้อที่ ๑๘ แจ้งว่า ข้อมูลบางส่วนไม่สามารถให้ได้ ซึ่งเป็นไปตามคำตอบข้อ ๑๕ ทั้งนี้ เนื่องจากมีเว็บไซต์ที่ผู้ร้องขอกระทรวงได้ถูกฟ้องคดีและคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครอง

กลุ่มผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือที่ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๐ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสาร ของราชการ เพื่อร้องขอให้พิจารณาดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อการที่กลุ่มผู้อุทธรณ์จะได้รับข้อมูลข่าวสารตามที่ร้องขอต่อไป

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาส่งเรื่อง อุทธรณ์ ได้พิจารณาเห็นว่า การแจ้งผลการพิจารณาคำขอของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประกอบการชี้แจงในข้อ ๑๒ ข้อ ๑๕ และข้อ ๑๘ ดังกล่าวแล้ว ถือว่าหน่วยงานของรัฐได้มีคำสั่งมิให้เปิดเผย ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งผู้ร้องสามารถที่จะอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวได้ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูล ข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารที่จะรับไปพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์นี้ได้ และข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ต้องอาศัยความรู้ความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้านเทคโนโลยี จึงส่งเรื่องอุทธรณ์นี้ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร เป็นผู้พิจารณาดำเนินการต่อไป

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม และการเกษตร รับคำอุทธรณ์ดังกล่าวไว้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์ตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และได้พิจารณาคำอุทธรณ์ประกอบเหตุผลคำสั่งมิให้เปิดเผย ข้อมูลข่าวสารของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแล้ว เห็นว่า มีข้อเท็จจริงยังไม่เพียงพอที่จะ พิจารณาวินิจฉัยได้ จึงมีมติให้เรียกเอกสารข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ และให้เชิญกลุ่มผู้อุทธรณ์กับผู้แทน กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติม เพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัย ซึ่งสรุปคำชี้แจงของคู่กรณีได้ ดังนี้

กลุ่มผู้อุทธรณ์ประกอบด้วย นางสาวสุภิญญา กลางณรงค์ นายอาทิตย์ สุริยะวงศ์กุล และ มิสเตอร์ ซี เจ ฮิงก์ (Mr. C. J. HINKE) ร่วมกันชี้แจงด้วยวาจาสรุปความได้ว่า ได้ใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับข้อสงสัยที่มีการปิดกั้นเว็บไซต์เกิดขึ้น

ในประเทศไทย ซึ่งการปิดกั้นเว็บไซต์ต่าง ๆ นั้นนอกจากเจ้าของเว็บไซต์จะได้รับความเสียหายแล้ว หากเว็บไซต์ / นั้นเป็น

(นางสาวจวดี บุญชูวิทย์)

คำวินิจฉัย ที่ วท ๒ / ๒๕๕๑

นั้นเป็นเว็บไซต์ที่ให้ความรู้กับสาธารณะ ในกรณีนี้สาธารณะก็จะได้รับผลกระทบความเสียหายไปด้วย และตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ รวมถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ก็มีได้กำหนดอำนาจหน้าที่ให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสามารถปิดกั้นเว็บไซต์ได้ ทั้งนี้ รวมถึงพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้ต้องมีการยื่นคำขอต่อศาล เพื่อให้ศาลมีคำสั่งให้ปิดกั้นเว็บไซต์นั้น กลุ่มผู้อุทธรณ์จึงต้องการทราบว่ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอาศัยกฎหมายใดในการกระทำการดังกล่าว และเว็บไซต์ที่ปิดกั้น มีเว็บไซต์ใดบ้าง และด้วยเหตุผลใด แม้ว่าในขณะนี้มิใช่ข้อเท็จจริงว่ากระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมิได้กระทำการปิดเว็บไซต์แล้ว เพราะมีพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ออกมาบังคับใช้แล้ว แต่กลุ่มผู้อุทธรณ์ก็ยังคงต้องการข้อมูลข่าวสารตามที่ร้องขอเพราะในขณะนี้ มีเว็บไซต์จำนวนหนึ่งที่ถูกปิดกั้น เช่น เว็บไซต์ 19sep.org เว็บไซต์ midnightuniv.org และเว็บไซต์ prachatai.com โดยขณะนี้เจ้าของและเป็นผู้ดูแลเว็บไซต์ midnightuniv.org ได้มีการฟ้องคดีกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารต่อศาลปกครองกลาง จึงต้องการข้อมูลดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในการต่อสู้คดีดังกล่าวด้วย นอกจากนั้นข้อมูลข่าวสารที่ร้องขอยังสามารถนำไปใช้ในการศึกษาวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อสังคมในอนาคต และเพื่อความชัดเจนเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ กลุ่มผู้อุทธรณ์ได้ชี้แจงเพิ่มเติม ดังนี้

ข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในข้อที่ ๑๒ หมายถึงข้อมูลในการติดต่อกับผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) หมายถึง การติดต่อใด ๆ ก็ตามระหว่างกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กับผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) ที่กระทำให้เกิดความร่วมมือในการปิดกั้นเว็บไซต์ โดยไม่เป็นลายลักษณ์อักษรก็ได้

ข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในข้อที่ ๑๕ รายชื่อเว็บไซต์ที่ถูกปิดกั้น หมายถึง รายชื่อเว็บไซต์ที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส่งไปยังผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) เพื่อขอความร่วมมือในการปิดกั้นเว็บไซต์เหล่านั้น เนื่องจากข้อมูลข่าวสารที่ทางกลุ่มผู้อุทธรณ์มีอยู่มีจำนวนที่ไม่ตรงกับที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเคยให้ข่าว แต่หากกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่สามารถให้รายชื่อเว็บไซต์ได้ ผู้อุทธรณ์ก็ขอให้เปิดเผยประเภท และเหตุผลของการแยกประเภทในการปิดกั้นเว็บไซต์นั้น ๆ

ข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในข้อที่ ๑๘ ช่วงระยะเวลาที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สั่งปิดกั้นเนื้อหาในเว็บไซต์ หมายถึง ช่วงระยะเวลาที่ผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตไม่สามารถเข้าใช้เว็บไซต์นั้น ๆ ได้ กลุ่มผู้อุทธรณ์ต้องการทราบว่ ในช่วงระยะเวลาที่เข้าไม่ได้นั้นเกิดขึ้นจากคำสั่งของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หรือเกิดจากผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) โดยช่วงระยะเวลาที่กลุ่มผู้อุทธรณ์ต้องการตั้งแต่ในปี ๒๕๔๗ จนถึงปัจจุบัน

ผู้แทนแทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้จัดส่งข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์
(.....) บุญชูวิทย์)

จว.ลง.ย. ๘๖

/ ในข้อ

ในข้อ ๑๕ และชี้แจงด้วยวาจาสรุปความได้ว่า กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมิได้ทำการปิดกั้นเว็บไซต์ใด แต่เป็นการขอความร่วมมือโดยเมื่อได้รับแจ้งว่ามีเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม แนวทางปฏิบัติของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบก็จะโทรศัพท์หรือประสานผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ไปยังผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) เพื่อขอความร่วมมือในการพิจารณาปิดกั้นเว็บไซต์ดังกล่าว อย่างไรก็ตามตั้งแต่เดือน พฤษภาคม ๒๕๕๐ เมื่อพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลบังคับใช้ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารก็ไม่ได้ดำเนินการดังกล่าวอีก ส่วนข้อมูลข่าวสารในข้อที่ ๑๒ และข้อที่ ๑๔ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่มีข้อมูลตามที่กลุ่มผู้อุทธรณ์ร้องขอ เพราะกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่ได้มีการทำเป็นหนังสือและข้อมูลการติดต่อทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ก็ไม่มีอยู่แล้วเช่นกัน อย่างไรก็ตามจะขอไปตรวจสอบอีกครั้งและจะแจ้งให้คณะกรรมการ ฯ ทราบต่อไป

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม และการเกษตร ได้พิจารณาคำชี้แจงของคู่กรณีในเบื้องต้น ประกอบกับข้อมูลข่าวสารที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจัดส่งมาตามหนังสือ ส่วนที่สุด ที่ ทก ๐๒๑๒.๒/๙๒๗ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ แล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่จะพิจารณาวินิจฉัยมีบางประเด็นยังไม่ชัดเจน จึงมอบให้ฝ่ายเลขานุการสอบถามข้อเท็จจริงเพิ่มเติม และให้ติดตามผลการตรวจสอบจากผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ชี้แจงให้คณะกรรมการวินิจฉัย ฯ ทราบ และขอให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้มีหนังสือชี้แจงเป็นหลักฐานด้วย

ต่อมากระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีหนังสือ ส่วนที่สุด ที่ ทก ๐๒๑๒.๒/๑๔๐๘ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ถึงประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร โดยได้จัดส่งสำเนารายชื่อผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต มาด้วยจำนวน ๑ ชุด พร้อมทั้งชี้แจงเป็นข้อความด้วยว่า

๑. การขอความร่วมมือไปยังผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ในการขอให้ยุติหรือระงับการเผยแพร่เว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมของกระทรวง ฯ นั้น เป็นการดำเนินการก่อนพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลบังคับใช้ และก่อนที่พระราชบัญญัตินี้จะมีผลบังคับใช้ กระทรวง ฯ มิได้มีหนังสือไปขอความร่วมมือ แต่ได้มีการดำเนินการโดยการประสานขอความร่วมมือในลักษณะการเสนอแนะไปยังผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตโดยอาศัยการติดต่อผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันและมิให้เกิดมีช่องทางที่จะนำไปสู่การเผยแพร่ต่อ หากมีผู้รับรู้มากขึ้นหรือหลากหลายขึ้นจะทำให้ายต่อการนำไปขยายการเผยแพร่ออกไปได้

๒. กระทรวง ฯ ไม่เคยมีหนังสือติดต่อขอความร่วมมือไปยังผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต แต่มีการติดต่อกันเพื่อร่วมช่วยกันในการแก้ปัญหาทางสังคมในการเฝ้าระวัง ตรวจสอบ และป้องกัน ซึ่งผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตเองก็มีส่วนที่ต้องรับผิดชอบ และต้องปฏิบัติตามอยู่ภายใต้กฎหมาย เช่น กฎหมายการประกอบกิจการ (นายเวชชวุฒิ นภากาศย์) / ได้แก่

ถ้าหากถูกต้อง
 (นายเวชชวุฒิ นภากาศย์)
 จ.

ได้แก่ พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ประกอบกับข้อ ๑๓ และข้อ ๑๕ แห่งประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการขอรับใบอนุญาตการให้บริการอินเทอร์เน็ต ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๔ ที่กำหนดให้คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติมีอำนาจระงับ ยกเลิก หรือเพิกถอนใบอนุญาตการให้บริการอินเทอร์เน็ตได้ ในกรณีจำเป็นต้องปกป้องความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตละเลยมาตรการเพื่อสังคมที่จะต้องพึงระมัดระวังมิให้ผู้ให้บริการนำเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไปใช้โดยมิชอบ หรือเผยแพร่ข้อมูลที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอีกด้วย

สำหรับในส่วนของกระทรวงฯ นั้น มีการติดต่อกับผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตในเรื่องการเสนอแนะการให้บริการ รวมทั้งเป็นการแจ้งเตือนผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตทราบและปฏิบัติตามกฎหมายด้วย ในลักษณะเมื่อกระทรวงฯ ได้รับเรื่องที่มีการร้องขอมาจากหลายภาคส่วนทั้งส่วนราชการและประชาชนทั่วไปเป็นผู้แจ้งเข้ามา เมื่อได้ดำเนินการตรวจสอบพบว่าปรากฏเป็นจริงตามแจ้ง จึงจะได้ประสานขอความร่วมมือไปยังผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตเพื่อพิจารณาดำเนินการตามที่เห็นสมควร พร้อมมีเหตุผลว่าเป็นกรณีที่มีการเผยแพร่ เนื้อหาประเภทใด เช่น มีการเผยแพร่เนื้อหาที่ไม่เหมาะสมเกี่ยวกับการหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ซึ่งในการติดต่อนั้น อาศัยช่องทางการติดต่อผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ดังกล่าวแล้ว

๓. สำหรับเว็บไซต์ 19sep.org, midnightuniv.org และ prachatai.com ขอชี้แจงว่า เว็บไซต์ midnightuniv.org ได้มีการร้องเรียนเรื่องนี้ขึ้นสู่การพิจารณาของศาลปกครอง และคดีนี้ทางศาลปกครองมีคำสั่งแล้ว ส่วนอีก ๒ เว็บไซต์เป็นกรณีที่เกิดในช่วงของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ ที่ผ่านมา ซึ่งได้มีคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๕/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๙ และมีประกาศหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๐ วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๙ เรื่อง ขอความร่วมมือในการนำเสนอข่าว โดยขอความร่วมมือสื่อมวลชนทุกสำนัก ทุกประเภท ทุกแขนง ให้เสนอข่าวตามความเป็นจริงและสร้างสรรค์ ซึ่งในสถานการณ์ขณะนั้น กระทรวงฯ พบว่ามีการเสนอข่าวสารหลากหลาย ความเห็นไม่เป็นไปในทางสร้างสรรค์ก่อให้เกิดความแตกแยก มีบางเว็บไซต์ที่ผู้ให้บริการไม่สามารถเข้าถึงได้ เนื่องจากได้ปิดการให้บริการเองชั่วคราว

๔. ข้อมูลข่าวสารตามข้อที่ ๑๒ ข้อที่ ๑๕ และข้อที่ ๑๘ นั้น ขอชี้แจงเพิ่มเติมดังนี้

๔.๑ ข้อที่ ๑๒ ขอทราบข้อ ตำแหน่ง และข้อมูลการติดต่อสำหรับผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตแต่ละรายที่กระทรวงฯ ขอความร่วมมือในการบล็อกเว็บไซต์ ขอชี้แจงว่า ข้อมูลส่วนนี้เป็นข้อมูลที่ทราบกันโดยทั่วไป จึงมิได้อยู่ในครอบครองของกระทรวงฯ ซึ่งสามารถเข้าไปตรวจสอบได้ ตามรายชื่อและที่อยู่ของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตที่สามารถสืบค้น หรือเรียกดูได้จากเว็บไซต์ของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตนั้นๆ ซึ่งกระทรวงฯ เองก็ได้ประมวลสรุปตั้งเอกสารแนบ ๑ สำหรับข้อมูลการติดต่ออื่น ๆ ไม่มี เนื่องจากการติดต่อผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ด้วยเหตุผลเพื่อเป็นการป้องกัน และมีให้

(นายเวชวุดิ บุญชูวิทย์)

จว.ม.ศ.๑

/ เกิดมี

คำวินิจฉัย ที่ วท๒ / ๒๕๕๑

เกิดมีช่องทางที่จะนำไปสู่การเผยแพร่ต่อดังกล่าวแล้ว

๔.๒ ข้อ ๑๕ ขอสำเนารายชื่อเว็บไซต์ที่ถูกบล็อก (Block list) ฉบับสมบูรณ์ ขอชี้แจงว่า ได้จัดส่งข้อมูลดังกล่าวให้กับคณะกรรมการ ฯ ไปแล้วตามหนังสือกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส่วนที่สุด ที่ ทก ๐๒๑๒.๒/๙๒๗ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

๔.๓ ข้อ ๑๘ ขอข้อมูลช่วงเวลาที่เกิดหวงฯ สั่งหรือขอความร่วมมือให้บล็อกเนื้อหาส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดของเว็บไซต์ 19sep.org, midnightuniv.org และ prachatai.com ขอชี้แจงว่าได้ชี้แจงแล้วตามข้อ ๓. ข้างต้น

๕. กรณีการขอความร่วมมือ ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตได้ให้ความร่วมมือกับกระทรวง ฯ เป็นอย่างดี โดยเป็นการร่วมมือในลักษณะของการช่วยกันในการแก้ไขปัญหาทางสังคม เพื่อความสงบเรียบร้อยและไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีงามของประชาชน ดังนั้น จึงไม่มีกรณีที่ต้องกำหนดระเบียบปฏิบัติไว้แต่อย่างใด

๖. กระทรวง ฯ ขอเรียนว่า ไม่มีคำสั่งของกระทรวง ฯ ที่เกี่ยวกับการขอความร่วมมือในการปิดกั้นเว็บไซต์ สำหรับการดำเนินการอย่างอื่นนั้น กระทรวง ฯ เคยมีการประชุมหารือร่วมกับผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นการหารือร่วมกันหาแนวทางการแก้ไขปัญหาการเผยแพร่สื่อที่ไม่เหมาะสมทางอินเทอร์เน็ต

๗. ข้อมูลที่กระทรวง ฯ จัดส่งมาตามหนังสือ ที่ ทก ๐๒๑๒.๒/๙๒๗ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ นั้น ขอชี้แจงว่าเป็นรายชื่อเว็บไซต์ที่ขอความร่วมมือไปยังผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ซึ่งรายชื่อดังกล่าวมีทั้งเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ เว็บไซต์ที่เผยแพร่ข้อมูลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ และเว็บไซต์ที่นำเสนอข้อมูลที่ขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรม เช่น การเผยแพร่สื่อลามกอนาจาร หลอกหลวงประชาชน โฆษณาขายสารเสพติดหรือสิ่งของที่มีผิดกฎหมาย ดังนั้น ในการเปิดเผยข้อมูลให้กับผู้หนึ่งผู้ใดแล้ว ซึ่งถ้าผู้นั้นนำไปเผยแพร่ต่อในทางใดทางหนึ่ง อาจเกิดผลกระทบต่อสังคมส่วนรวม หรือความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือก่อให้เกิดการกระทำความผิดอย่างต่อเนื่องขึ้นอีก เช่น ในกรณีของเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ หรือบางกรณีที่มีข้อมูลอันมีลักษณะผิดต่อกฎหมายหรือขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน ดังนั้น การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวจึงเป็นข้อห่วงกังวลอย่างยิ่งเกรงว่าจะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้นั้นนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดการกระทำความผิดขึ้น หรือที่สำคัญอย่างยิ่งต่อความรู้สึกของสังคมไทย รวมถึงความจำเป็นยิ่งยวดที่จะต้องปกป้องชื่อเสียงและความศักดิ์สิทธิ์ของสถาบันหลักของประเทศ นอกจากนี้ อาจเกิดผลกระทบที่จะก่อให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม และการเกษตร ได้พิจารณาข้อเท็จจริงซึ่งประกอบด้วย คำขอของ ผู้ขอแจ้งด้วยวาจาของกลุ่มผู้อุทธรณ์ คำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และคำชี้แจงของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจัดส่งมาและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว เห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่กลุ่มผู้อุทธรณ์

6
(นายเวรชวดี บุญชูวิทย์)
จาก ...

คำวินิจฉัย ที่ วท๒ / ๒๕๕๑

ที่กลุ่มผู้อุทธรณ์ต้องการตามข้อที่ ๑๒ มีเพียงข้อมูลข่าวสารที่จัดส่งมาพร้อมกับหนังสือกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส่วนที่สุด ที่ ทก ๐๒๑๒.๒/๑๔๐๕ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ได้แก่ บัญชีรายชื่อผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตที่ยื่นขอรับใบอนุญาต โดยมีข้อมูลที่ระบุรายละเอียดว่ายื่นขอใบอนุญาตแบบใด ให้บริการอะไรบ้าง เบอร์โทรศัพท์ติดต่อบางราย และระยะเวลาที่ขออนุญาต ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น ๑๐๙ ราย และข้อมูลข่าวสารที่กลุ่มผู้อุทธรณ์ต้องการตามข้อที่ ๑๕ มีเพียงข้อมูลข่าวสารที่จัดส่งมาพร้อมกับหนังสือกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส่วนที่สุด ที่ ทก ๐๒๑๒.๒/๙๒๗ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ได้แก่ รายชื่อเว็บไซต์ที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารการขอความร่วมมือไปยังผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ในการขอให้ยุติหรือระงับการเผยแพร่เว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม และเป็นการดำเนินการก่อนพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลบังคับใช้ โดยการประสานขอความร่วมมือดังกล่าวมิได้มีหนังสือไปขอความร่วมมือแต่อย่างใด แต่ได้ดำเนินการในลักษณะการเสนอแนะไปยังผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตโดยอาศัยการติดต่อผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ซึ่งข้อมูลข่าวสารข้อที่ ๑๕ มีจำนวนเว็บไซต์ที่ถูกบล็อกจำนวนทั้งสิ้น ๑,๘๙๓ ราย โดยระบุเหตุผลที่ถูกบล็อกประกอบท้ายรายชื่อเว็บไซต์ต่าง ๆ ดังกล่าว ซึ่งประกอบด้วยรายชื่อเว็บไซต์ที่ถูกบล็อกด้วยเหตุผลเผยแพร่ภาพสื่อลามกอนาจาร จำนวน ๑,๖๖๓ ราย เว็บไซต์ที่เผยแพร่ข้อมูลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ จำนวน ๒๑ ราย เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาที่อาจหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ จำนวน ๒๖ ราย เว็บไซต์ที่ขัดต่อกฎหมายเกี่ยวกับการพนัน จำนวน ๒๑ ราย เว็บไซต์ที่หลอกลวงประชาชนโดยโฆษณาเผยแพร่ขายสิ่งผิดกฎหมายในลักษณะเป็น VCD จำนวน ๑๖๑ ราย เว็บไซต์เผยแพร่ข้อมูลที่ขัดต่อศีลธรรมทางศาสนา จำนวน ๑ ราย สำหรับข้อมูลข่าวสารข้อที่ ๑๘ นั้น เนื่องจากกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารชี้แจงว่าไม่เคยมีหนังสือสั่งการหรือขอความร่วมมือไปยังผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต แต่มีการติดต่อกันเพื่อร่วมกันในการช่วยกันเฝ้าระวังตรวจสอบ และป้องกัน ซึ่งผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตเองก็มีส่วนรับผิดชอบและต้องปฏิบัติตามที่อยู่ภายใต้กฎหมายอยู่แล้ว ข้อมูลข่าวสารส่วนนี้ในข้อที่ ๑๘ เป็นกรณีที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้แจ้งปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามคำขอ จึงไม่มีประเด็นให้พิจารณาวินิจฉัยได้

ทั้งนี้ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตรพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลตามข้อที่ ๑๒ ที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ประมวลสรุปแล้วจัดส่งมาให้คณะกรรมการวินิจฉัย ฯ นั้นเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยโดยทั่วไปอยู่แล้ว เพียงแต่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ประมวลสรุปจัดทำขึ้นและมีความครอบคลุมหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่เปิดเผยได้ สำหรับข้อมูลข่าวสารข้อที่ ๑๕ นั้น จากคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่มีเหตุที่จะฟังได้ว่า การเปิดเผยจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงตามมาตรา ๑๕(๑) หรือทำให้การบังคับกฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕(๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ชี้แจงแต่อย่างใด เนื่องจากผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตที่ยื่นขอรับใบอนุญาตทุกรายต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดอยู่แล้ว และการบล็อก

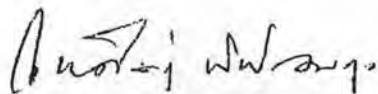
(นายเวชชวุฒิ บุญชูวิทย์)
- จวค.นผ.๘๖

/ เว็บไซต์

คำวินิจฉัย ที่ วท ๒ / ๒๕๕๑

เว็บไซต์เป็นเพียงกรณีการขอความร่วมมือผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตช่วยกันเฝ้าระวังตรวจสอบร่วมกันหาแนวทางแก้ปัญหาการเผยแพร่สื่อที่ไม่เหมาะสมทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งไม่เกี่ยวกับการใช้อำนาจตามกฎหมายของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จะสามารถปิดกั้นเว็บไซต์ได้ อย่างไรก็ตามรายชื่อเว็บไซต์ทั้งหมดที่ถูกบล็อกนั้น การเปิดเผยรายชื่อดังกล่าวอาจกระทบต่อส่วนได้เสียของเจ้าของเว็บไซต์ที่มีรายชื่อเหล่านั้นได้ และจากการชี้แจงด้วยวาจาของกลุ่มผู้อุทธรณ์ว่าต้องการข้อมูลเพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาทางวิชาการว่ามีเว็บไซต์ที่ถูกบล็อกจำนวนเท่าใด ถูกบล็อกด้วยเหตุใดบ้าง ดังนั้น จึงเห็นสมควรให้เปิดเผยจำนวนเว็บไซต์ที่ถูกบล็อกในลักษณะของข้อมูลกลุ่มที่จำแนกแยกประเภทโดยให้ได้ว่ามีเว็บไซต์ที่ถูกบล็อกด้วยเหตุใด จำนวนเท่าใดเท่านั้น ซึ่งการรวบรวมและจำแนกแยกประเภทดังกล่าวได้ปรากฏในคำวินิจฉัยนี้แล้ว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร จึงมีมติให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ข้อที่ ๑๒ ทั้งหมด และข้อที่ ๑๕ ในลักษณะเป็นกลุ่มแยกประเภทเว็บไซต์ที่ถูกบล็อกตามที่คณะกรรมการวินิจฉัย ฯ ได้ระบุไว้ข้างต้นแล้ว สำหรับข้อมูลข่าวสารข้อที่ ๑๘ ให้ยกอุทธรณ์

(ศาสตราจารย์ ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล)

ประธานกรรมการ

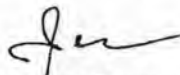
(ศาสตราจารย์ เกษม จันทร์แก้ว)

กรรมการ

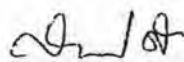
(ศาสตราจารย์พิเศษ สันต โรจนสุนทร)

กรรมการ

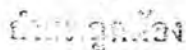
(รองศาสตราจารย์ สุนทร มณีสวัสดิ์)

กรรมการ

(ศาสตราจารย์ สมชาติ ไสภณรณฤทธิ)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
(นายเพชรวุฒิ บุญชูวิทย์)

วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๑

๑๑ มีนาคม ๒๕๕๑

.....

ภาคผนวก ฅ

แถลงการณ์ ขอให้รัฐบาลใหม่ที่น่าโดยพรรคประชาธิปัตย์ ปกป้องสิทธิของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตและคุ้มครองเสรีภาพของ สื่อออนไลน์

ตามที่ประเทศไทยได้เกิดการรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 อันนำไปสู่การลดทอนสิทธิเสรีภาพของประชาชนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั้งการปิดกั้นเว็บการปิดกั้นอินเทอร์เน็ตและการปิดกั้นสื่อออนไลน์โดยเฉพาะการให้มาตรการทางกฎหมายต่างๆที่คลุมเครือไม่เป็นธรรม มีอคติและวาระทางการเมือง

ดังนั้นในโอกาสที่รัฐบาลใหม่ที่น่าโดยพรรคประชาธิปัตย์จะแถลงนโยบายต่อรัฐสภาในวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2551 เครือข่ายพลเมืองเน็ต(ThaiNetizenNetwork) ซึ่งเป็นการรวมตัวของประชาชน ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจึงขอเรียกร้องต่อรัฐบาลที่น่าโดยพรรคประชาธิปัตย์ ดังต่อไปนี้

1. ขอให้รัฐบาลปกป้องสิทธิของประชาชนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตและคุ้มครองเสรีภาพของสื่อออนไลน์ รวมทั้งปกป้องเสรีภาพของสื่อสารมวลชนอื่นๆ
2. ขอให้รัฐบาลเคารพสิทธิเสรีภาพของสื่อออนไลน์ตามหลักสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ โดยเฉพาะต้องไม่เลือกปฏิบัติหรือปิดกั้นความคิดเห็นหรือความเชื่อที่แตกต่างจากรัฐบาล
3. รัฐบาลควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 โดยให้ผู้มีส่วนใดเสียและประชาชนทั่วไปมีส่วนร่วมในกระบวนการดังกล่าวเพื่อปกป้องสิทธิของประชาชนและเสรีภาพของสื่อออนไลน์รวมทั้งจำแนกเสรีภาพในการสื่อสารออกจากอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์
4. รัฐบาลควรคุ้มครอง ข้อมูลส่วนบุคคล และความเป็นส่วนตัวของประชาชนโดยมีมาตรการทางกฎหมายที่ชัดเจนและเป็นธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับหลักกติกาสากลระหว่างประเทศ

เครือข่ายพลเมืองเน็ตเชื่อมั่นว่าการเคารพและปกป้องสิทธิเสรีภาพของประชาชนอย่างเสมอภาคและสมเหตุสมผลรวมทั้งการเคารพศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ คือหัวใจสำคัญในการธำรงรักษาระบอบประชาธิปไตย ในทางตรงข้ามถ้าผู้มีอำนาจรัฐพยายามปิดกั้นเว็บการปิดกั้นอินเทอร์เน็ตและการปิดกั้นสื่อออนไลน์แล้วผลของการดังกล่าวย่อมนำไปสู่การต่อสู้การขัดแย้ง

และความตึงเครียดทำให้กระทบต่อความมั่นคงและความสงบสุขของประเทศชาติ
และประชาชน

ด้วยความเชื่อมั่นในสิทธิเสรีภาพและวิจารณ์ของพลเมืองไทย

เครือข่ายพลเมืองเน็ต

26 ธันวาคม 2551

**Statement: The Government Must Protect Internet Users' Rights and Online Media's
Freedom**

The 19 September 2006 coup d'etat has led to government violation of Internet users' rights, blockage of information, and abridgment of freedom of expression. Authorities have enforced cyber laws in order to achieve political ends, without clear, fair, and unbiased guidelines.

In the occasion that the new government led by the Democrat Party will state its policies to the parliament on 29 December 2008, the Thai Netizen Network calls for the following actions:

1. The government must protect Internet users' rights and liberty of online and mass media.
2. The government must respect the freedom of expression as guaranteed by the United Nations Universal Declaration of Human Rights. The government must do so without prejudice or double standards, and it must never attempt to silence dissident opinions.
3. The government must amend the Computer Crime Act of B.E. 2550, especially on distinguishing rights to online communication from computer crimes. The amendment process should be open to the public and all other related sectors.

4. The government must protect personal information and privacy by establishing clear, fair laws and ensuring their just enforcement in accordance with international covenants. Thai Netizen Network firmly believes that fair protection of citizens' rights and respect for human dignity are crucial to upholding democracy.

On the other hand, government attempts to curtail online freedom would lead to more conflict which adversely affect national security and the well-being of the Thai people.

In liberty and Thai citizen's judgments, we trust.

Thai Netizen Network

ภาคผนวก ณ

แถลงการณ์เรื่องการคุกคามสิทธิเสรีภาพสื่อออนไลน์

สืบ เนื่องจากกรณีพนักงานสอบสวนกองปราบปรามได้เข้าจับกุมนางสาวจิรนุช เปรมชัยพร ผู้อำนวยการเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ออนไลน์ประชาไท (<http://www.prachatai.com>) เมื่อเวลาประมาณ 14.30 น. ของวันศุกร์ที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2552 และได้มีการสืบปากคำพร้อมทำสำเนาข้อมูลในฮาร์ดดิสก์คอมพิวเตอร์ส่วนตัวของ นางสาวจิรนุช และแจ้งข้อกล่าวหาว่าได้ทำการสนับสนุนผู้ถูกดำเนินคดีในข้อหา เป็นผู้ให้บริการจงใจสนับสนุนหรือยินยอมให้มีการกระทำความผิด นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ ซึ่งอาจเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ ข้อมูลอันเป็นเท็จ โดยที่จะเกิดความเสียหายต่อความมั่นคงประเทศ และเผยแพร่ หรือส่งต่อ ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ ตาม พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มาตรา 14 (1) (3) (5) และ 15

เครือข่ายพลเมืองเน็ต คณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ(คปส.) เครือข่ายเสรีภาพต่อต้านการเซ็นเซอร์ประเทศไทย (FACT) เห็นว่าแม้รัฐอ้างว่าการดำเนินการดังกล่าวจะเป็นไปภายใต้อำนาจตามที่กฎหมายบัญญัติ ทว่าสิ่งที่เกิดขึ้นเข้าข่ายการใช้อำนาจทางกฎหมายในการข่มขู่ คุกคาม สิทธิเสรีภาพสื่อออนไลน์ ทั้งนี้เว็บไซต์ข่าวประชาไทถือเป็นหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่ทำงานบนกรอบของ จรรยาบรรณสื่อออนไลน์ซึ่งเป็นสื่อใหม่ที่เปิดพื้นที่ให้กับประชาชนผู้อ่าน แสดงความคิดเห็น ทั้งนี้ทางผู้ดูแลเว็บมีมาตรฐานที่เข้มงวดตามพรบ.คอมพิวเตอร์ฯ อยู่แล้วใน การที่จะต้องเก็บข้อมูลการจราจรทางคอมพิวเตอร์ และการลบข้อความที่มีความละเอียดอ่อน และที่ผ่านมาก็ได้ประสานงานและให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐเสมอมาในการ ลบข้อความดังกล่าว แต่โดยธรรมชาติของสื่ออินเทอร์เน็ตนั้นมีความเคลื่อนไหวตลอดเวลา ดังนั้นรัฐจำเป็นต้องใช้ความยืดหยุ่นในการกำกับดูแลสื่อออนไลน์ที่มีธรรมชาติ ทางเทคโนโลยีแตกต่างจากสื่อทั่วไป อีกทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐควรยึดแนวทางการเจรจาประนีประนอมและใช้มาตรการที่ ละมุนละม่อมไม่ใช้การปราบปราม

ทั้งนี้ข้อกล่าวหาว่าสื่อประชาไทสนับสนุนให้มีการนำเสนอเนื้อหาที่ขัดต่อความมั่นคงของชาตินั้นเป็นข้อกล่าวหาที่ เลื่อนลอย ไม่มีการให้คำนิยามที่ชัดเจนว่าจะนำไปสู่การขัดต่อความมั่นคงของชาติอย่างไร อีกทั้งเนื้อหาที่เจ้าหน้าที่ตำรวจแจ้งว่าละเมิดมาตรา 14 พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ฯ นั้น ก็ได้ปรากฏในเว็บข่าวประชาไทแล้วตั้งแต่วันที่ 4 พฤศจิกายน 2551

ในทางตรงข้าม การใช้มาตรการที่อุกอาจเช่นการเข้าจับกุมในช่วงบ่ายวันศุกร์ที่สร้าง เงื่อนไขความยากลำบากในการขอประกันตัวของผู้ถูกกล่าวหา สะท้อนเจตนาที่จะสร้างแรงกดดันให้เกิดความตื่นเครียดและก่อให้เกิดบรรยากาศ แห่งความกลัว ความหวาดระแวงในสังคมมากยิ่งขึ้นไปอีก ซึ่งในที่สุดแล้ว แนวทางของรัฐดังกล่าวจะไม่นำไปสู่การปกป้องสิ่งที่เรียกว่าความมั่นคงของ ชาติแต่อย่างใด

ดังนั้น ทั้ง 3 องค์การดังกล่าว ซึ่งได้ร่วมกันยื่นหนังสือเสนอข้อเรียกร้องและคัดค้านการใช้นโยบายประกาศสงครามกับสื่ออินเทอร์เน็ต (War Room) ให้กับนายกรัฐมนตรีโดยตรงเมื่อวันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2552 ซึ่งในครั้งนั้น นายกรัฐมนตรีได้รับปากที่จะใช้แนวทางการเจรจาร่วมกันโดยมี วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อให้ตัวแทนพลเมืองผู้ใช้อินเทอร์เน็ตได้พูด คุยเจรจากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมถึงตำรวจที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงาน เพื่อแสวงหาแนวทางการปฏิบัติที่ควรจะเป็นร่วมกัน บนพื้นฐานของความเคารพในสิทธิเสรีภาพสื่อและพลเมืองตามหลักการสิทธิมนุษยชนสากล

จากกรณีที่เกิดขึ้นนี้ ทาง 3 องค์การมีข้อเรียกร้องต่อรัฐดังต่อไปนี้

1. ขอ ให้รัฐยุตินโยบายการคุกคามสื่อออนไลน์ และ ไม่ใช้แนวทางการประกาศสงครามกับสื่ออินเทอร์เน็ต แต่เน้นการเจรจาและแสวงหาความร่วมมือบนพื้นฐานความเคารพต่อสิทธิเสรีภาพและ เข้าใจธรรมชาติที่เป็นจริงของสื่อใหม่เช่นอินเทอร์เน็ต
2. ขอให้ รัฐบาลจัดเวทีและสร้างกลไกสำหรับการแลกเปลี่ยนให้ตัวแทนผู้ใช้สื่ออินเทอร์เน็ตและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจและกระทรวงไอซี ทีฯ เพื่อนำไปสู่การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องร่วมกันในการกำกับดูแลสื่อและชุมชนออนไลน์
3. ขอให้รัฐยุติการผลิตซ้ำ ตอกย้ำทัศนคติเชิงลบ อันนำไปสู่ความบาดหมาง ตึงเครียดและสร้างรอยร้าวลึกขึ้นในสังคม โดยเฉพาะวิธีใส่ร้ายสื่อออนไลน์เช่นประกาศไต่ถามว่าเป็น "เว็บหมิ่นฯหรือเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ" "เป็นขบวนการทำลายล้าง" "มีคนหนุนหลัง" เป็นต้น เนื่องเพราะการใส่ร้ายดังกล่าวไม่ได้อยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงแต่อย่างใด อีกทั้งสะท้อนถึงวุฒิภาวะในการบริหารประเทศของรัฐบาลประชาธิปไตย ซึ่งขัดต่อแนวทางการสร้างความเชื่อมั่นทั้งต่อพลเมืองไทยและประชาคมโลก

ทั้ง 3 องค์การดังกล่าวข้างต้นมีความปรารถนาดีต่อรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐในการที่จะ ประสานความร่วมมือเรื่องสื่อออนไลน์อย่างสร้างสรรค์บนการสร้างสมดุลย์ ระหว่างการกำกับดูแลกับสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน ซึ่งรัฐมีหน้าที่โดยตรงที่ต้องธำรงพันธกิจอันสำคัญนี้

สุดท้ายนี้ เราขอให้สื่อมวลชนทุกแขนง รวมถึงสาธารณชน ร่วมกันแสดงจุดยืนเรียกร้องรัฐให้ใช้หลักรัฐศาสตร์ในการเจรจามากกว่าใช้ กฎหมายปราบปรามเพื่อแสวงหาทางออกที่สร้างสรรค์ทดแทนการแก้ปัญหาด้วยการข่ม ขู่ คุกคามอย่างที่ผ่านมา

ด้วยความเชื่อมั่นในสิทธิ เสรีภาพ และศักดิ์ศรีของพลเมือง

เครือข่ายพลเมืองเน็ต

คณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ (คปส)

เครือข่ายเสรีภาพต่อต้านการเซ็นเซอร์ประเทศไทย (FACT)

วันที่ 8 มีนาคม 2552

วันสตรีสากล

ภาคผนวก ด

องค์กรภาคีร่วมจัดงานเสวนาการเมืองกับโลกออนไลน์ 10 องค์กร

1) มูลนิธิ Friedrich Nuemann Foundation (FNF) เป็นองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรของประเทศเยอรมัน ซึ่งมีสาขาที่ทำการอยู่ 62 ประเทศทั่วโลก รวมทั้งในประเทศไทยด้วย มูลนิธิ FNF เป็นมูลนิธิที่มีการส่งเสริมประชาธิปไตย โดยเคารพในเรื่องสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการส่งเสริมประชาธิปไตยออนไลน์ด้วย ซึ่งทางมูลนิธิมีการจัดอบรมให้ความรู้ และให้คำแนะนำแก่กลุ่มเคลื่อนไหวทางสังคม เพื่อการทำงานให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสังคมในทางที่ดีขึ้น

2) คณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ (คปส.) เป็นคณะทำงานที่เกิดจากการรวมตัวของเครือข่ายนักวิชาการ องค์กรพัฒนาเอกชน นักวิชาชีพสื่อสารมวลชน และเครือข่ายประชาสังคม ที่ร่วมกันติดตาม ผลักดัน และมีส่วนร่วมในการปฏิรูปสื่อ

3) บริษัท Siam Intelligence Unit (SIU) เป็นบริษัทที่ทำงานด้านการวิจัยสำหรับองค์กร และสาธารณะ และเป็นบริษัทผู้ก่อตั้งเว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลการเมืองไทย (Thailand Political Base) และรายการทีวีออนไลน์ Practical Utopia นอกจากนี้ SIU ได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานจากมูลนิธิ Friedrich Nuemann Foundation และสถาบันไทยรัฐเน็ต

4) ศูนย์ข้อมูลการเมืองไทย (Thailand Political Base) หรือ เว็บไซต์ politicalbase.in.th เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเมืองไทยในประวัติศาสตร์ยุคใหม่ ทั้งในแง่ตัวบุคคล องค์กร ทฤษฎี และประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

5) ศูนย์ข้อมูลนักการเมืองไทย หรือ เว็บไซต์ Thaiwatch.com เป็นฐานข้อมูลเกี่ยวกับนักการเมืองระดับท้องถิ่นจนถึงระดับชาติ โดยมีการรวบรวมทั้งข้อมูลประวัติส่วนตัวและข้อมูลการทำงานทางการเมือง วัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนใช้ตรวจสอบประวัตินักการเมือง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจในการเลือกผู้แทนเข้าไปทำหน้าที่ทางการเมืองทุกระดับ

6) Idea Bangkok เว็บไซต์ที่ทำหน้าที่เสมือนศูนย์กลางในโลกออนไลน์เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอแนวทางแก้ไข และนำไปสู่การผลักดันให้เป็นนโยบายสาธารณะสำหรับการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในวันที่ 5 ตุลาคม 2551 และหลังจากการเลือกตั้งผู้จัดทำต้องการพัฒนาให้เป็นเว็บไซต์ที่ใช้สื่อสารระหว่างผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกับชุมชนบนโลกออนไลน์

7) บริษัท Thoth Media บริษัททำงานเกี่ยวกับสื่อแนวใหม่ ตั้งแต่การสร้าง บริหารชุมชนออนไลน์ และทำรายการทีวีบนอินเทอร์เน็ต ซึ่งบริษัท Thoth Media เป็นหนึ่งในทีมพัฒนาเว็บไซต์ Idea Bangkok และผู้ให้บริการทีวีออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ www.duocore.tv

8) เครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ (Young People Alliance for Democracy: Young PAD) เป็นคณะกรรมการที่จัดตั้งโดยนักเรียน นิสิต นักศึกษา กว่า 80 สถาบัน โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะดำเนินกิจการให้ความรู้และส่งเสริมประชาธิปไตยสำหรับเด็กและเยาวชน

9) Change Fusion (ชื่อเดิม คือ สถาบันไทยรูรัลเน็ต ThaiRuralNet: TRN) เป็นองค์กรไม่หวังผลกำไร ทำงานด้านการพัฒนาสังคม โดยเน้นนวัตกรรม และการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ โดยเฉพาะสื่อใหม่อย่างอินเทอร์เน็ต รวมถึงสนับสนุนให้เกิดผู้ประกอบการทางสังคม (Social Entrepreneur : บุคคลที่มีวิธีการใหม่ในการแก้ปัญหาสังคมที่เร่งด่วน ซึ่งบุคคลเหล่านี้มีความมุ่งมั่นและยืนหยัดในการแก้ปัญหาที่สำคัญ และเสนอแนวคิดใหม่เพื่อการเปลี่ยนแปลงสังคมในวงกว้าง, เพิ่มเติมโดยผู้วิจัย)

10) ประชาไท (prachatai.com) หนังสือพิมพ์อิสระบนเว็บ ที่ก่อตั้งโดยคณะบุคคลซึ่งประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภา นักกิจกรรมสังคม นักวิชาการด้านสื่อมวลชน และสื่อมวลชน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะเสนอข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมา เพื่อให้ประชาชนและชุมชนต่าง ๆ ได้มีโอกาสรับรู้และรู้ทันสถานการณ์ของสังคมไทยในด้านต่าง ๆ

ภาคผนวก ต

หนังสือร้องเรียนกรณีคุกคามสื่อออนไลน์

เรียน นายกรัฐมนตรี

เรื่อง การคุกคามสื่อออนไลน์

สืบเนื่องจากกรณี พนักงานสอบสวนกองปราบปรามได้เข้าจับกุม นางสาวจิรนุช เปรมชัยพร ผู้อำนวยการเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ออนไลน์ประชาไท (www.prachatai.com) เมื่อวันศุกร์ที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2552 โดยได้สอบสวน พร้อมทำสำเนาข้อมูลฮาร์ดดิสก์คอมพิวเตอร์ส่วนตัว และ แจ้งข้อกล่าวหาเป็นผู้ให้บริการจงใจสนับสนุนหรือยินยอมให้มีการกระทำความผิด นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ ซึ่งอาจเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ ข้อมูลอันเป็นเท็จ โดยที่จะเกิดความเสียหายต่อความมั่นคงประเทศ และเผยแพร่หรือส่งต่อ ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ ตาม พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มาตรา 14 (1) (3) (5) และ 15

เครือข่ายพลเมืองเน็ต คณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ(คปส) เครือข่ายเสรีภาพต่อต้านการเซ็นเซอร์ประเทศไทย (FACT) เห็น ว่าแม้รัฐอ้างว่าการดำเนินการดังกล่าวจะเป็นไปภายใต้อำนาจตามกฎหมาย บัญญัติ ทว่าสิ่งที่เกิดขึ้นเข้าข่ายการใช้อำนาจทางกฎหมายในการข่มขู่ คุกคาม สิทธิเสรีภาพสื่อออนไลน์ ทั้งนี้เว็บไซต์ ชาวประชาไทถือเป็นหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่ทำงานบนกรอบของจรรยาบรรณสื่อออนไลน์ที่เปิดพื้นที่ให้กับประชาชนผู้อ่านแสดงความคิดเห็น ประกอบกับการดำเนินการเว็บไซต์มีมาตรฐานที่เข้มงวดตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งการเก็บข้อมูลการจราจรทางคอมพิวเตอร์ และการลบข้อความที่มีเนื้อหาหมิ่นเหม่ และมีการประสานงานและให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐมาโดยตลอด

ดัง นั้นรัฐจำเป็นต้องใช้ความยืดหยุ่นในการกำกับดูแลสื่อออนไลน์ที่มีธรรมชาติ ทางเทคโนโลยี แตกต่างจากสื่อทั่วไป อีกทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐควรยึดแนวทางการเจรจาประนีประนอมและใช้มาตรการที่ละมุนละม่อมไม่ใช่การปราบปรามประกอบกับองค์กรข้างต้นได้เข้าหารือและยื่นหนังสือคัดค้านการใช้นโยบาย ประกาศสงครามกับสื่ออินเทอร์เน็ต (War Room) ให้ กับนายกรัฐมนตรีโดยตรงเมื่อวันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2552 ซึ่งในครั้งนั้นนายกรัฐมนตรีได้รับปากที่จะใช้แนวทางการเจรจาร่วมกัน โดยมีรูปธรรมในการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อให้ตัวแทนพลเมืองผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ได้พูดคุยเจรจากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมถึงตำรวจที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงาน เพื่อแสวงหาแนว

ทางการปฏิบัติที่ควรจะเป็นร่วมกัน บนพื้นฐานของความเคารพในสิทธิเสรีภาพสื่อและพลเมืองตามหลักการสิทธิมนุษยชนสากล

จากกรณีที่เกิดขึ้นนี้ ทาง 3 องค์กรมีข้อเรียกร้องต่อรัฐดังต่อไปนี้

1. ขอให้รัฐยุตินโยบายการคุกคามสื่อออนไลน์ และ ไม่ใช่แนวทางการประกาศสงครามกับสื่ออินเทอร์เน็ต แต่เน้นการเจรจาและแสวงหาความร่วมมือบนพื้นฐานความเคารพต่อสิทธิเสรีภาพและเข้าใจธรรมชาติที่เป็นจริงของสื่อใหม่เช่นอินเทอร์เน็ต
2. ขอให้รัฐบาลจัดเวทีและสร้างกลไกสำหรับการแลกเปลี่ยนให้ตัวแทนผู้ใช้สื่อ อินเทอร์เน็ตและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจและ กระทรวงไอซีทีฯ เพื่อนำไปสู่การสร้าง ความเข้าใจที่ถูกต้องร่วมกันในการกำกับดูแลสื่อและ ชุมชนออนไลน์
3. ขอให้รัฐยุติการผลิตซ้ำ ตอกย้ำทัศนคติเชิงลบ อันนำไปสู่ความบาดหมาง ตึงเครียดและสร้างรอยร้าวลึกขึ้นในสังคม โดยเฉพาะวิธีใส่ร้ายสื่อออนไลน์เช่นประชาไทว่าเป็น "เว็บหมิ่นฯหรือเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ" "เป็นขบวนการทำลายล้าง" "มีคนหนุนหลัง" เป็นต้น เนื่อง เพราะการใส่ร้ายดังกล่าว ไม่ได้อยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงแต่อย่างใด อีกทั้งสะท้อนถึงวุฒิภาวะในการบริหารประเทศของ รัฐบาลประชาธิปไตย ซึ่งขัดต่อแนวทางการสร้างความเชื่อมั่นทั้งต่อพลเมืองไทยและประชาคมโลก

เครือข่ายพลเมืองเน็ต คณะกรรมการรณรงค์เพื่อปฏิรูปสื่อ และเครือข่ายเสรีภาพต่อต้านการเซ็นเซอร์ ประเทศไทย มีความปรารถนาดีต่อรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐในการที่จะประสานความร่วมมือ เรื่องสื่อออนไลน์อย่างสร้างสรรค์บนการสร้างสมดุลระหว่างการกำกับดูแลกับ สิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน ซึ่งรัฐมีหน้าที่โดยตรงที่ต้องธำรงพันธกิจอันสำคัญนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

เครือข่ายพลเมืองเน็ต

คณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ (คปส)

เครือข่ายเสรีภาพต่อต้านการเซ็นเซอร์ประเทศไทย (FACT)

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวเชิญพร คงมา เกิดเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2525 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาศาสตร์) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (เกียรตินิยมอันดับสอง) ปีการศึกษา 2546 และเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี 2549 ขณะศึกษาได้รับทุนผู้ช่วยสอน และเป็นผู้ร่วมวิจัยในโครงการวิจัยเรื่อง "การใช้ประโยชน์และผลกระทบของอินเทอร์เน็ตในบริบทของการศึกษาระดับอุดมศึกษา" ซึ่งได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)